

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

**Animace služeb jako nástroj zvýšení atraktivity vybraného
turistického produktu**

Bakalářská práce

Autor: Gabriela Kolářová
Studijní obor: Management cestovního ruchu
Vedoucí práce: RNDr. Jiří Petera

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 27. 4. 2015

Gabriela Kolářová

.....

Poděkování:

Děkuji RNDr. Jiřímu Peterovi za vedení této bakalářské práce. Dále děkuji všem, kteří mi jakýmkoliv způsobem pomohli při zpracování mé bakalářské práce. Ráda bych zároveň poděkovala mé rodině za psychickou a finanční podporu při studiu.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá animační činností v kulturně vzdělávacích zařízeních. Cílem této práce je zhodnocení animačních programů ve skanzenech a monitoring návštěvnosti. V teoretické části práce je popsána animace a jednotlivé typy cestovního ruchu. Dále se teoretická východiska zabývají volným časem a prožitkem, který s animací úzce souvisí. Na teoretická východiska navazují praktické aplikace, které jsou zaměřeny na vybrané skanzeny České republiky v souladu s cílem práce. U skanzenů je rozebrána programová nabídka a návštěvnost v horizontu pěti let. V praktické části je také vyhodnocen dotazník.

Klíčová slova

Animace, cestovní ruch, volný čas, prožitek, skanzen

Annotation

The bachelor thesis is devoted to animation in cultural institutions. The main aim is to evaluate the animation programs in open-air museums and monitor attendance. The theoretical part describes animation, the different types of tourism, free time and enjoyment. The practical part is focused on Czech open-air museums, especially on their program offers and attendance in the last five years. The questionnaire is evaluated in the practical part.

Key words

Animation, Tourism, Free time, Enjoyment, Open-air museum

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Cíl a metodika zpracování.....	2
2.1	Cíl práce.....	2
2.2	Výzkumná otázka.....	2
2.3	Pracovní hypotéza.....	2
2.4	Metoda ověřování hypotézy.....	2
3	Literární rešerše.....	3
4	Teoretická východiska.....	3
4.1	Animace.....	3
4.1.1	Cíl animace.....	5
4.1.2	Animátor.....	6
4.2	Volný čas.....	6
4.3	Cestovní ruch.....	7
4.3.1	Kulturní cestovní ruch.....	8
4.4	Prožitek.....	8
4.4.1	Prožitek v kulturních zařízeních.....	9
4.5	Skanzen.....	9
5	Průběh a výsledky šetření.....	10
5.1	Skanzen Strážnice – Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy.....	10
5.1.1	Popis skanzenu.....	10
5.1.2	Program skanzenu.....	11

5.1.3	Celková návštěvnost	18
5.2	Valašské muzeum v přírodě.....	19
5.2.1	Popis skanzenu	19
5.2.2	Program skanzenu	20
5.2.3	Celková návštěvnost	22
5.3	Soubor lidových staveb Vysočina.....	23
5.3.1	Popis skanzenu	23
5.3.2	Program skanzenu	24
5.3.3	Celková návštěvnost	26
5.4	Kouřim – Muzeum lidových staveb (Muzeum vesnice).....	27
5.4.1	Popis skanzenu	27
5.4.2	Program skanzenu	28
5.4.3	Celková návštěvnost	29
5.5	Zhodnocení programů a návštěvnosti jednotlivých skanzenů	30
5.5.1	Valašské muzeum v přírodě.....	31
5.5.2	Soubor lidových staveb Vysočina.....	31
5.5.3	Skanzen Strážnice	31
5.5.4	Kouřim – Muzeum vesnice	31
5.6	Dotazníky.....	32
5.6.1	Zhodnocení dotazníků.....	39
6	Shrnutí výsledků.....	40

7	Závěry a doporučení.....	40
8	Seznam zdrojů.....	41
8.1	Tištěné zdroje.....	41
8.2	Internetové zdroje.....	42
9	Přílohy.....	43
9.1	Příloha č. 1 – Program Posvícení – Muzeum Kouřim.....	43
9.2	Příloha č. 2 – Plánek Veselého Kopce.....	44
9.3	Příloha č. 3 – Program SLS Vysočina.....	45
9.4	Příloha č. 4 – Skanzen Strážnice - Program.....	46
9.5	Příloha č. 5 – Vzor dotazníku.....	47

1 Úvod

Hlavním úkolem této bakalářské práce je zhodnotit animační programy v kulturně vzdělávacích zařízeních cestovního ruchu a zmonitorovat jejich návštěvnost. Význam animace stále stoupá. Její kvalita hraje roli při rozhodování zákazníka o účasti na cestovním ruchu, proto se animační programy stávají nedílnou součástí většiny těchto zařízení.

Mezi účastníky cestovního ruchu bývá známa především animace zaměřená na pohybové a sportovní činnosti (sportovní hry) nebo na zábavní a společenské aktivity (taneční večer, karaoke). Se zmíněnými činnostmi se lze setkat ve střediscích rekreace a cestovního ruchu. Animace se dá aplikovat i v městských střediscích, konkrétně v kulturně-historických. Mezi typické činnosti patří vzdělávání, poznávání nebo objevování.

Pro aplikaci práce byla vybrána muzea v přírodě, z důvodu bližšího vztahu autorky k tomuto typu muzeí. Konkrétně se jedná o Valašské muzeum v přírodě, Soubor lidových staveb Vysočina, Skanzen Strážnice - Muzeum jihovýchodní Moravy a Muzeum lidových staveb v Kouřimi.

Důvodem výběru tématu byl zájem autorky o přiblížení animačních programů a absence materiálu porovnávající animační programy jednotlivých skanzenů. Výběr tématu byl ovlivněn zájmem autorky o zvyklosti a tradice a přístupností jednoho ze skanzenů.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část seznamuje s animací, jejím cílem a personálním zabezpečením. Další kapitola této části představuje volný čas a cestovní ruch. Vysvětlen je i prožitek a jeho souvislost s animační činností.

Praktická část práce představuje jednotlivá muzea. Jejich vznik a expozice, programovou nabídku a návštěvnost. V závěru práce je vyhodnoceno dotazníkové šetření.

2 Cíl a metodika zpracování

2.1 Cíl práce

Cílem práce je zhodnocení animačních programů vybraných zařízení služeb cestovního ruchu a monitoring návštěvnosti.

Pro účely bakalářské práce byla vybrána 4 muzea ve volné přírodě: Valašské muzeum v přírodě, Soubor lidových staveb Vysočina, Skanzen Strážnice - Muzeum jihovýchodní Moravy a Muzeum lidových staveb v Kouřimi.

2.2 Výzkumná otázka

Hlavním bodem výzkumu bylo zjistit návštěvnosti daných subjektů a propojenost s animačními programy jednotlivých muzeí.

2.3 Pracovní hypotéza

Práce vychází z předpokladu, že lidé více navštěvují skanzeny ve dnech s animačním programem.

2.4 Metoda ověřování hypotézy

Hypotéza byla ověřována pomocí primárního výzkumu, konkrétně pomocí dotazníků, a sekundárním výzkumem: analýzou propagačních materiálů, programovými nabídkami jednotlivých zkoumaných subjektů.

Pro získání empirických údajů byl použit dotazník. V dotazníku byly použity otázky uzavřené, konkrétně položky zcela uzavřené typu odpovědí ano-ne a položky s možnostmi volby. Celkový počet respondentů je 130. Dotazník bylo možno vyplnit online. Byl zpracován pomocí programu Google Docs.

3 Literární rešerše

Teoretická východiska čerpají z několika literárních zdrojů a zdrojů, které jsou dostupné online.

Jedním ze základních zdrojů je publikace od Orišky (1999) Teorie a technika služeb. Pro účely práce byla použita kapitola služby volného času a animace v cestovním ruchu.

Publikace Volný čas a jeho animace v cestovním ruchu od Fišerové (2008) poskytla další pohled na animace a zároveň vysvětluje problematiku volného času.

Dalším zdrojem je Výkladový slovník cestovního ruchu od Páskové a Zelenky (2002), který poskytl terminologický výklad některých pojmů.

Kniha od Dvořáčka (2010) Skanzeny České a Slovenské republiky posloužila k seznámení se zkoumanými skanzeny.

Dalším významným zdrojem je Kesner (2005) a jeho kniha Marketing a management muzeí a památek, kde byla nejpřínosnější kapitola kultury a cestovní ruch.

4 Teoretická východiska

4.1 Animace

Pojem animace - člověku se většinou vybaví animační programy hotelů, hotelových řetězců apod. Ale i v kulturně historickém středisku se dají aplikovat animační služby. Podle Daniely Hrekové (2011: 12) je typickou animační činností v takovém středisku vzdělávání, poznávání nebo objevování. Animační služby tedy nemají za úkol pouze pobavení, relaxaci, ale také mají edukační efekt a mohou člověku přinést nové zážitky, poznatky.

Je málo autorů, kteří se zmiňují o tomto druhu animace. Nejvíce je popsána animace v rekreačních střediscích cestovního ruchu, kde jsou hlavní činností pohybové aktivity. O takové animaci se zmiňuje Oriška nebo Fišerová.

Animace má stále větší vliv v cestovním ruchu. Za kvalitními animačními programy se klienti vracejí.

Orieška (1999: 160) definuje animaci „jako oživení, animovat znamená rozveselovat, bavit, povzbuzovat, resp. aktivně využívat volný čas nebo organizovat a aktivně vykonávat některé činnosti. Nabídka animačních činností se tvoří s úmyslem obohatit pobyt během dovolené, má vést k povzbuzení, k zábavě, dobré náladě.“

Orieška (1999:159) zařazuje animaci do odborné terminologie, která se týká aktivit uskutečňovaných ve volném čase. Animace (1999: 160) je součástí produktu dodavatelů služeb, organizátorů služeb cestovního ruchu a součástí komplexního produktu středisek cestovního ruchu. Patří k doplňkovým službám, které jsou důležité v době, kdy se zákazník rozhoduje o účasti na cestovním ruchu.

Dle Páskové a Zelenky (2002: 37) má animace za úkol organizovat a motivovat zábavu návštěvníků, klientů hotelu nebo cestujících. Animace se využívá pro zlepšení kvality prožitku nebo také k překonání pasivity návštěvníků.

Úkolem animace dle Oriešky (1999: 160-161) je správná čínorodá organizace volného času, jejímž cílem je zkvalitnění činností v rámci volného času a současně vytváření vztahů mezi lidmi. Úkolem animace, jako součástí produktu cestovního ruchu je poskytnout co nejkompexnější zážitek.

Orieška (1999: 161) animaci definuje i jako stimulování těla, mysli a účasti na společných akcích. Pokud tyto stimuly pocházejí od lidí, hovoříme o personální (primární) animaci. Sekundární je animace tiskem nebo využitím jiných médií. Animace používá různé prostředky vnímané zrakem (plakáty, oznámení), sluchem (rozhovor, hudba), čichem (vůně slané vody), chutí a hmatem.

Animaci jako službu můžeme chápat jako animativní péči, která uspokojuje potřeby účastníků cestovního ruchu ve volném čase. (Fišerová 2008: 60)

Základní aspekty animace podle Fišerové (2008: 60):

- Animace v turismu je servis
- Animace v turismu jsou centrální služby
- Cílem animace v turismu je spokojený host

Animace se snaží komplexně působit na účastníka v mnoha aspektech:

Tabulka 1: Aspekty animace

Fantazie	animační program by měl podněcovat fantazii a inspirovat tvořivost
Ocenění	animační program by měl dávat zúčastněným šanci zažít úspěch, získat ocenění
Kontakt	program by měl být připravený tak, aby ulehčoval kontakty, obnovoval schopnost přiblížit se k jiným lidem a komunikovat s nimi
Uvolnění	základem animace je vytvoření nenucené atmosféry, ve které se člověk cítí svobodně, uvolněně, což vede k učení a přirozenosti
Smích	je významnou součástí animace a především animačních programů, volnočasových aktivit – je základem uvolněné atmosféry
Seberealizace	jsou-li splněny všechny záměry animace, výsledkem je sebevědomý pocit jako tvořivé bytosti

Zdroj: převzato z Fišerové (2008: 62)

4.1.1 Cíl animace

Cílem animace, jak uvádí Fišerová (2008: 62), je zprostředkovat silný zážitek ze zajímavé činnosti ve společnosti příjemných lidí. Tento zážitek funguje jako model, vzor a měl by vést k aktivnímu prožívání volného času. Významnou roli pro splnění úkolu animace sehraává organizace volného času, vytváření programů a nových forem volnočasových aktivit, zajištění kvalitních animátorů a materiálně technických podmínek.

Dle Fišerové (2008: 67) je animativní péče o hosty základem obohacení nabídky cestovního ruchu a tedy i jednou z priorit rozvoje cestovního ruchu. Pomocí vhodné nabídky služeb volného času a animace se může dosáhnout zvýšení rekreačního efektu pobytu hosta v zařízení nebo středisku cestovního ruchu.

4.1.2 Animátor

Jedním z prvků animace je animátor. Animátor je v přímém styku se zákazníky a ovlivňuje to, zdali bude animační program úspěšný či nikoliv.

Pásková a Zelenka (2012: 38) považují za animátora člověka zodpovědného za plánování a organizování volnočasových aktivit a za motivaci cestujících, kteří se těchto aktivit zúčastňují, a to v turistické destinaci, hotelu apod.

Fišerová (2011: 63) uvádí definici animátora dle evropské normy takto: *„animátor odpovídá pojmu koordinátor, tj. fyzická osoba odpovídající za plánování volného času a dozor nad programy v rámci volného času a sportovní programy, která povzbuzuje cestující, aby se těchto programů zúčastnili, a mluví jazykem, jemuž rozumí většina cestujících.“*

Animátor by měl být:

- Komunikativní
- Kvalifikovaně vzdělaný
- Umět organizovat, kreativně myslet
- Umět motivovat a nadchnout
- Přátelský, trpělivý, veselý

Každé zařízení cestovního ruchu si však stanovuje svoje požadavky na práci animátora. Všeobecně však platí výše uvedené vlastnosti a dále také min. věk 18 let, dobrá fyzická kondice, praxe ve volnočasových aktivitách.

4.2 Volný čas

Volný čas úzce souvisí s cestovním ruchem, tudíž i s animací. Volný čas je jeden z předpokladů pro účast na cestovním ruchem.

Jakubíková (2009: 16) definuje volný čas jako část mimopracovní doby, v níž člen společnosti nevykonává žádnou nutnou činnost, a kterou podle vlastního rozhodnutí využívá pro oddech, rozvoj osobnosti a pro různé formy zájmové činnosti.

Volný čas je součástí lidského života. Pásková a Zelenka (2002: 615) definují volný čas jako čas, kdy člověk nevykonává činnost, která by nějak souvisela s jeho prací nebo činností, která by byla spojená s fyziologickými nebo rodinnými potřebami. Pro volný čas

je typická svobodná volba, očekávání příjemných prožitků atd. Má několik funkcí, a to rekreační, zábavní, sociální kontakty, rozvoj vlastní osobnosti, regenerace psychická a fyzická.

Fišerová (2008: 8) uvádí definici I. Slepíckové, která definuje volný čas podobně jako Pásková a Zelenka, a to takto: *„volný čas lze v souhrnu definovat jako dobu, časový prostor, v němž jedinec nemá žádné povinnosti vůči sobě ani druhým lidem a v němž se pouze na základě svého vlastního svobodného rozhodnutí věnuje vybraným činnostem. Tyto činnosti ho baví, přinášejí mu radost a uspokojení a nejsou zdrojem trvalých obav či pocitů úzkosti.“*

4.3 Cestovní ruch

V dnešní době snad už nelze najít člověka, kterého by se cestovní ruch nějakým způsobem nedotkl. Každoročně lidé cestují za hranice nejen na dovolenou k moři, ale i za památkami nebo novými zážitky. Nebo vyrazí na chalupu či na výlet do hor. V cestovním ruchu se uspokojují potřeby lidí. Potřebou může být relaxace nebo poznání.

Zelenka a Pásková (2002:83) definují cestovní ruch jako činnost osob, které cestují mimo své bydliště za účelem zábavy, rekreace, vzdělávání, pracovní, či jiným účelem. V těchto místech pobývají méně než jeden rok.

Významným aspektem cestovního ruchu je podle Fišerové (2008: 31) široké spektrum způsobů, jak uspokojit potřeby lidí. Primární potřeba je především potřeba poznání, prožití neobvyklých zážitků, potřeba změny životního rytmu, odpočinku a relaxace. Základem cestovního ruchu je využití volného času, ve kterém se cestovní ruch uskutečňuje.

Propojenost volného času a cestovního ruchu dokládají i stále se měnící tendence vývoje volnočasových aktivit, které mohou zároveň charakterizovat nejen tendence animačních služeb, ale i vývoje cestovního ruchu.

- Vývoj od organizovaného k neorganizovanému (volnému času a CR)
- Od výkonu k prožitku (ve volném čase i v cestovním ruchu)
- Od kolektivního k individuálnímu cestovnímu ruchu i prožívání volného času

- Od města k přírodě jako místu (destinaci) cestovního ruchu a trávení volného času
- Od dlouhodobě zavedených způsobů k rychle se měnícím trendům

(Fišerová 2008: 31)

4.3.1 Kulturní cestovní ruch

Podle Zelenky a Páskové (2012: 293) je „*kulturní cestovní ruch formou cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni především možností poznávání kulturního dědictví a kultury dané země a jejich rezidentů. Cílem návštěvníků jsou kulturní atraktivity a kulturní akce, historické stavby, archeologická naleziště, historické artefakty.*“

Kulturní cestovní ruch znamená cestování za zážitky na místa a za aktivitami, které autenticky představují příběhy a lidi z minulosti i současnosti (McKercher a du Cros, 2002: 3)

Podle Kesnera (2005: 59) nelze jednoznačně definovat kulturní cestovní ruch. Dalo by se říci, že každá turistická cesta je jistou formou kulturní turistiky, protože při ní dochází k poznávání cizí kultury.

Kesner (2005: 59) datuje Kulturní turismus od 80. let minulého století, kdy nastal pozvolný přechod od industriální ekonomiky k ekonomice informačního věku, vzrůstala vzdělanost a touha po prožitku místo masové zábavy, taktéž vzrůstala nabídka kulturních akcí a zakládání kulturních institucí, muzeí.

4.4 Prožitek

Prožitek lze podle Šípka (2011) chápat jako kombinaci emoční harmonie a zaměření pozornosti. Snahou cestovního ruchu je nabízet zážitky, které jsou plné prožitku. Člověk by měl zapomenout na každodenní problémy a na chvíli změnit běžné životní tempo. Prožitek je jedním z hlavních důvodů, proč lidé cestují.

Šípek (2011) uvádí dělení prožitků pro cestování na 4 typy: explorativní, sociální, biotické a optimalizující prožívání. Explorativní prožitky představují vyhledávání informací, jejich kombinace, objevování a zkoumání nových věcí. Příkladem takového prožitku je mimo jiné poznávání staré architektury, kterou je možno nalézt i v muzeích v přírodě. Další oblastní prožitků jsou sociální prožitky, které souvisí s kontaktem s jinými

lidmi. Biotické prožitky zahrnují pátrání po nevědních tělesných podnětech a prožitkách. Takovýmto prožitkem může být sjíždění divoké řeky nebo vysokohorská túra. Optimalizované prožitky představují příznivý dopad a důsledky cesty, což může být pěkné opálení nebo video z cest.

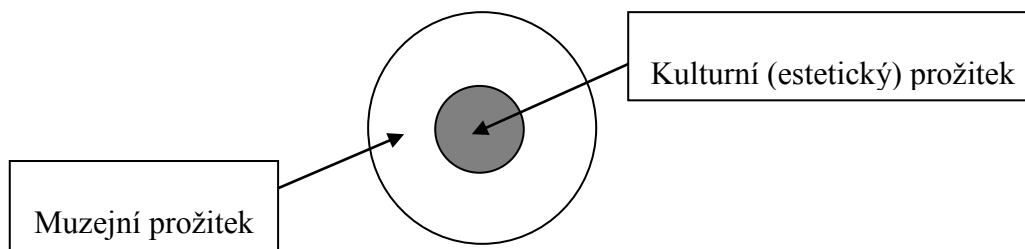
4.4.1 Prožitek v kulturních zařízeních

Konzumace prožitků se podle Kesnera (2005) „stala jedním z dominantních rysů současného životního stylu a jádrem procesu spotřeby v oblasti volna i kultury. Prožitek je právě tím, co lidé ve svém volném čase vyhledávají.“ Tvorba prožitku v muzeích je nutná k tomu, aby bylo muzeum úspěšné. Už nestačí „pouhá“ pasivní prohlídka, ale roste obliba aktivního zapojení návštěvníka do prohlídky.

Kesner (2005) rozděluje prožitek návštěvníka muzea na dvě dimenze:

1. Kulturní (estetický) prožitek - je založen na smyslové zkušenosti
2. Muzejní prožitek - jedná se o širší prožitek během návštěvy muzea, jehož součástí je i mimo jiné kontakt s ostatními lidmi, konzumace jídla a pití apod. Kulturní prožitek je jádrem tohoto prožitku.

Obrázek 1: Kulturní prožitek jako součást muzejního prožitku

Zdroj: zpracováno dle Kesnera (2005: 119)

4.5 Skanzen

Skanzen dle Páskové a Zelenky (2002: 521), „neboli muzeum v přírodě, je národopisná muzejní expozice instalována v původních stavbách pod širým nebem, a to s důrazem na prezentaci a interpretaci různých jevů a souvislostí lidové kultury. Skanzeny jsou stále vyhledávanější atraktivitou poznávacího cestovního ruchu (dále jen CR), a zážitkového CR, zejména v rámci etnografického CR.“

Skanzen je slovo švédského původu a bylo tak pojmenováno první muzeum lidových staveb ve Stockholmu, otevřeno roku 1891. Skanzeny vznikají kolem stávajících objektů, přenášením staveb, případně rekonstrukcí archeologických nalezišť a středověkých vesnic. (Nováková, 2006: 9)

Památky lidového stavitelství se ne vždy nachází v místě, kde je skanzen. Tyto stavby se tedy musí rozebrat a přestěhovat do místa muzea. Kromě skanzenů zaměřujících se na lidové stavby, existují skanzeny, které prezentují technické památky (např. hornický skanzen) nebo archeologické skanzeny. (Nováková, 2006: 9)

Prvním skanzenem v České republice byl skanzen Polabské národopisné muzeum v Přerově nad Labem.

5 Průběh a výsledky šetření

Zkoumanými subjekty jsou čtyři skanzeny České republiky. Statistiky návštěvnosti byly získány na základě písemné komunikace od pracovníků jednotlivých skanzenů. Bylo požádáno o návštěvnost jednotlivých animačních programů a skladbu návštěvníků. Tyto data poskytlo akorát muzeum ve Strážnici. Ostatní subjekty tyto data nearchivují nebo je neposkytly. Dále byly zpracovány roční návštěvnosti v horizontu pěti let.

5.1 Skanzen Strážnice – Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

5.1.1 Popis skanzenu

Jak uvádí Dvořáček (2010: 76) otevření skanzenu ve Strážnici proběhlo v roce 1981. Je zde prezentováno lidové stavitelství oblastí Slovácka (Podluží, Dolňácko, Hornácko, Hanácké Slovácko, Moravské Kopanice, Luhačovické Zálesí). Skanzen je podle těchto oblastí rozdělen do osmi areálů: vstupní areál, areál Moravské Kopanice, areál Luhačovické Zálesí, areál vodních staveb, areál vinohradnických staveb, areál lučního hospodářství, areál strážnické Dolňácko, areál Hornácko. Nachází se zde 65 objektů, které charakterizují typickou vesnickou zástavbu.

Jednotlivé expozice podle Dvořáčka (2010: 76) představují způsob života obyvatel horských oblastí Slovácka nebo Pomoraví, kde mělo značný význam pěstování vinné révy. Za unikátní se dá považovat expozice vinohradnických staveb s vinohradem, protože se jedná o jedinou expozici svého druhu v České republice. Skanzen má i expozice

s řemeslnou tematikou, jako je kovárna, tkalcovská dílna, horizontální pila nebo dílna na výrobu modrotisku.

5.1.2 Program skanzenu

Během roku se v muzeu koná každý rok zhruba 10 speciálních programů pro návštěvníky. Většina programů demonstruje lidové zvyky a život na venkově.

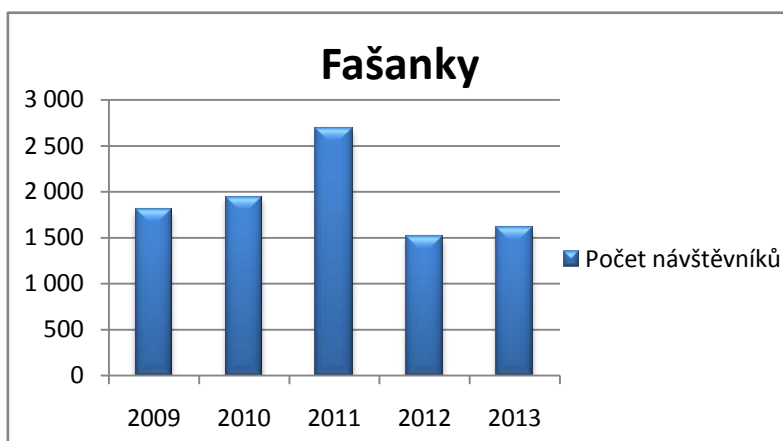
Fašanky, fašanky, velká noc ide, tak se jmenuje první pořad roku ve strážnickém muzeu. Jak uvádí Bobčík (2008) pořad seznamuje návštěvníky s masopustními a jarními zvyky. Nabízí i možnost ochutnat typické lidové pokrmy, ukázky různých činností prováděné dříve v postním období. Jedním z bodů programu jsou i rukodělné dílny, ve kterých si lze vyzkoušet např. zdobení velikonočních vajíček. Součástí je také řemeslný jarmark, ochutnávka vín a velikonočních jídel.

Fašanky se konají tři dny a jejich návštěvnost v posledních pěti letech přesahuje patnáct set návštěvníků. V roce 2011 měly fašanky největší návštěvnost, a to 2 680 návštěvníků.

Tento program má podobný charakter jako masopustní programy jiných skanzenu. Jedná se o tradiční Masopustové veselí, které sebou přináší i ukázky regionálních zvyků.

Z následujícího grafu je za poslední dva roky patrné snížení návštěvnosti masopustu.

Graf 1: Počet návštěvníků za pětileté období

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

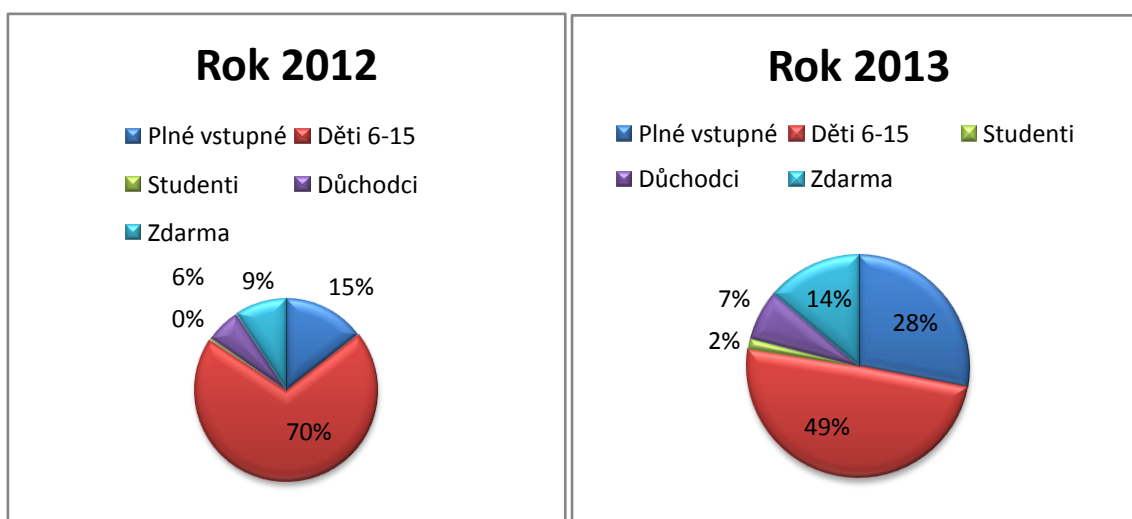
Tabulka 2: Návštěvnost r. 2009 – r. 2013

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet návštěvníků	1 808	1 948	2 680	1 513	1 606

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

Následující dva grafy znázorňují skladbu návštěvníků za roky 2012 a 2013. Z grafu a tabulek je patrné, že největší část tvoří děti od šesti do patnácti let. Na druhou stranu nejmenší návštěvnost je ze strany studentů.

Graf 2: Skladba návštěvníků v roce 2012 **Graf 3: Skladba návštěvníků v roce 2013**

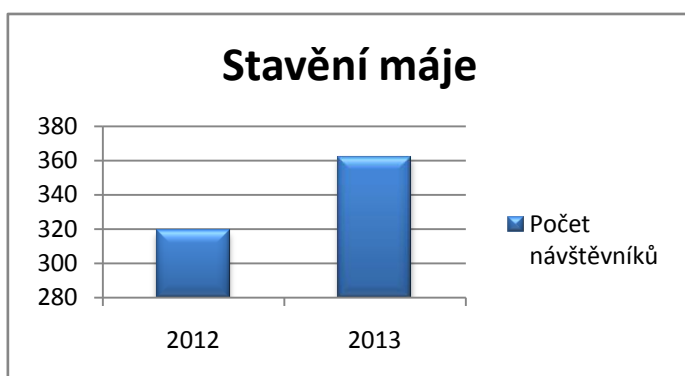

Zdroj: vlastní zpracování autorky
s využitím dat Skanzenu Strážnice

Zdroj: vlastní zpracování autorky
s využitím dat Skanzenu Strážnice

Stavění máje je dalším programem muzea, který zahajuje výstavní sezónu. Vystupují zde folklórní soubory ze Strážnice. Tento program byl poprvé uveden v roce 2012. Stavění máje, jako jediný program muzea, má vstupné zdarma. Rok 2013, viz graf 4, má o několik desítek víc návštěvníků než první rok 2012.

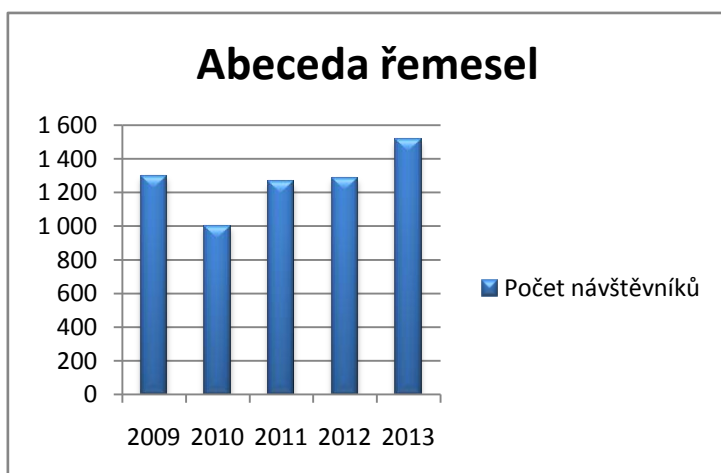
Graf 4: Počet návštěvníků v roce 2012 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

Abeceda řemesel je akce pořádaná v červnu, prezentuje práce a řemesla spojená s tradičním životem na vesnici a se zemědělským hospodařením. Návštěvnost tohoto programu od r. 2011 nepatrně stoupá. Jedním z důvodů může být to, že program je primárně určen školám.

Graf 5: Počet návštěvníků v roce 2009 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

Tabulka 3: Počet návštěvníků v roce 2009 - 2013

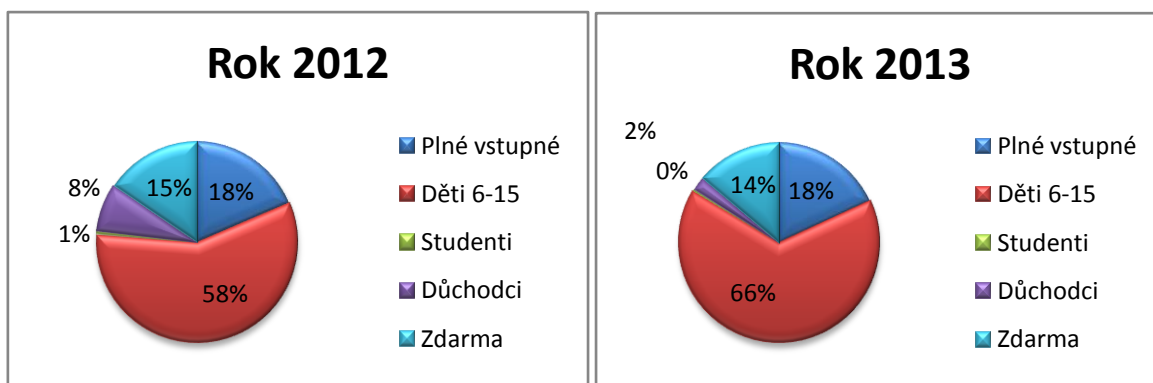
Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet návštěvníků	1 298	1 000	1 262	1 288	1 512

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

Následující dva grafy znázorňují věkovou skladbu návštěvníků. Více jak polovinu návštěvníků tvoří děti od 6 do 15 let. Je to dáno tím, že program je nabízen nejen široké veřejnosti, ale i školám.

Graf 6: Skladba návštěvníků v r. 2012

Graf 7: Skladba návštěvníků v r. 2013

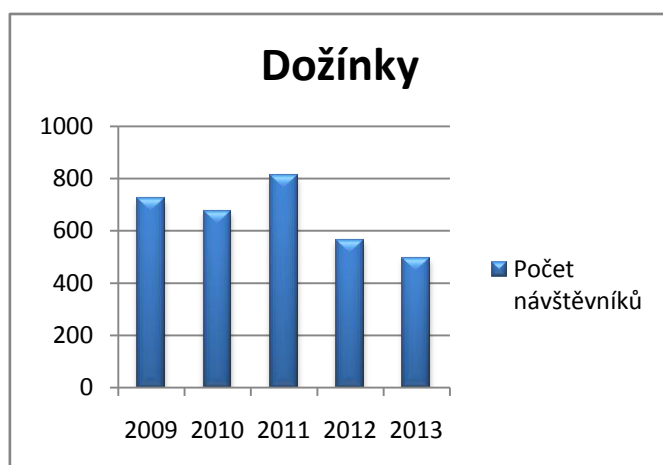
Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

Dalším červnovým pořadem je **Mezinárodní folklorní festival Strážnice**. Festival probíhá i mimo muzeum, a to v amfiteátru a v zámeckém parku. Na festivalu vystupují jak účinkující z České republiky, tak i účinkující ze zahraničí. Jedním z bodů festivalového programu je soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku. Jak uvádí Hájková (2014), festival je pořádán Národním kulturním ústavem ve Strážnici. Od roku 2009 do roku 2013 je každoroční počet návštěvníků 6 500.

Hasičská neděle je prvním červencovým pořadem. Hasičské sbory prezentují historické i současné hasičské techniky (stříkačky, cisterny apod.), ukázky zásahů a cvičení. Po Hasičské neděli následuje **Vojenská neděle**. Návštěvníkům se představuje období mobilizace, vojenského ležení prvorepublikové armády, vojenská výzbroj a mnoho dalšího.

Dožínky jsou dalším programem muzea. Bobčík (2008) Dožínky charakterizuje jako o oslavu sklizně s tradičním průvodem ženců a žneček. Dožínky nabízí ukázky žňových prací, jako je sečení obilí kosou hrabicí a žacíím strojem, mlácení obilí motorovou mlátičkou i cepy. Dále návštěvníci mohou ochutnat čerstvě upečený chleba, koláčky z nové mouky, ale i letní speciality - kvašené okurky. Součástí programu je i dožínkový průvod v podání folklorního souboru z okolí. Návštěvnost tohoto programu má od r. 2011 spíše klesající charakter.

Graf 8: Počet návštěvníků v roce 2009 až 2013

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

Tabulka 4: Počet návštěvníků v roce 2009 až 2013

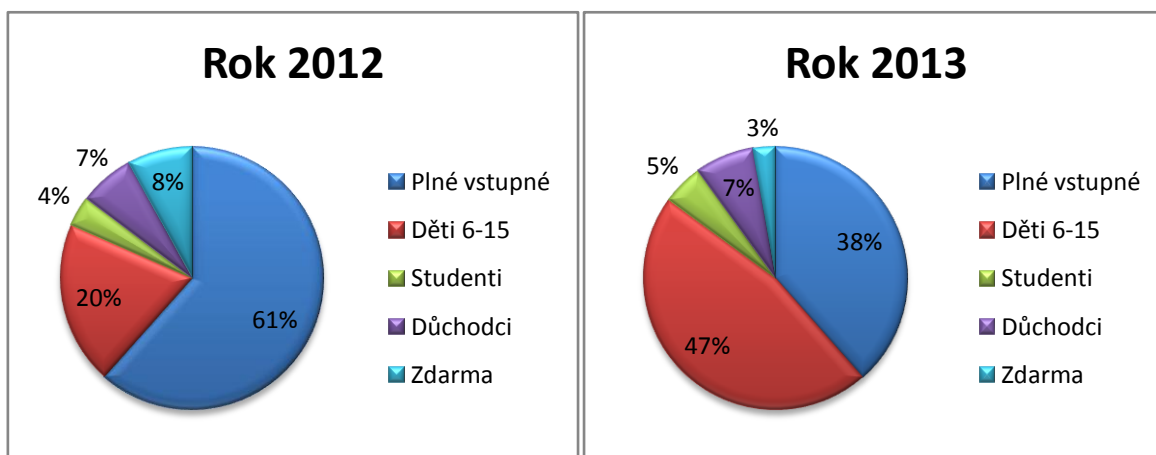
Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet návštěvníků	723	676	812	565	496

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

Následující dva grafy znázorňují skladbu návštěvníků v roce 2012 a v roce 2013. U grafu 10 je patrný nárůst návštěvníků ve věku 6-15 let a zároveň úbytek dospělých návštěvníků. Zvýšení počtu dětí je z důsledku nabídnutí programu Dožínky dětem základních škol.

Graf 9: Skladba návštěvníků v r. 2012

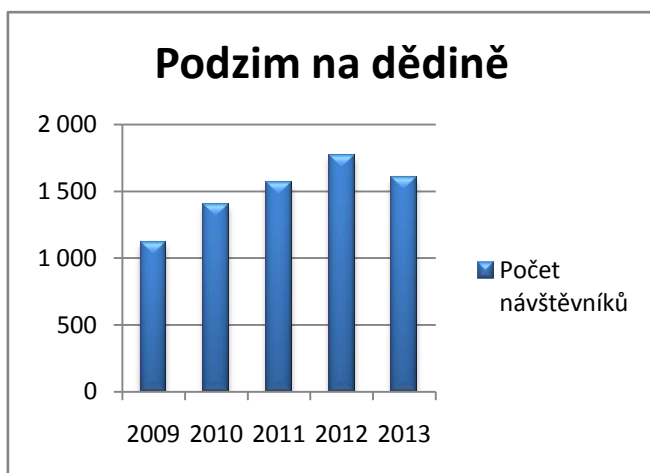
Graf 10: Skladba návštěvníků v r. 2013

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

Podzim na dědině je jediným pořadem v září. Podle Bobčíka (2008) pořad nabízí ukázky tradičních sklizňových prací zakončujících hospodářský rok - vyorávání brambor, čištění kukuřice, zpracování konopí, orbu s koňským potahem, vaření povidel. K ochutnávkám jsou nabízena regionální podzimní jídla. Nechybí ani hodový průvod s muzikou - tradiční podzimní zvyk Moravského Slovácka - v podání folklorního souboru z jihovýchodní Moravy. O návštěvnosti podzimního programu se dá říct, že narůstá, i když v roce 2013 zaznamenala mírný pokles.

Graf 11: Počet návštěvníků v roce 2009 až 2013

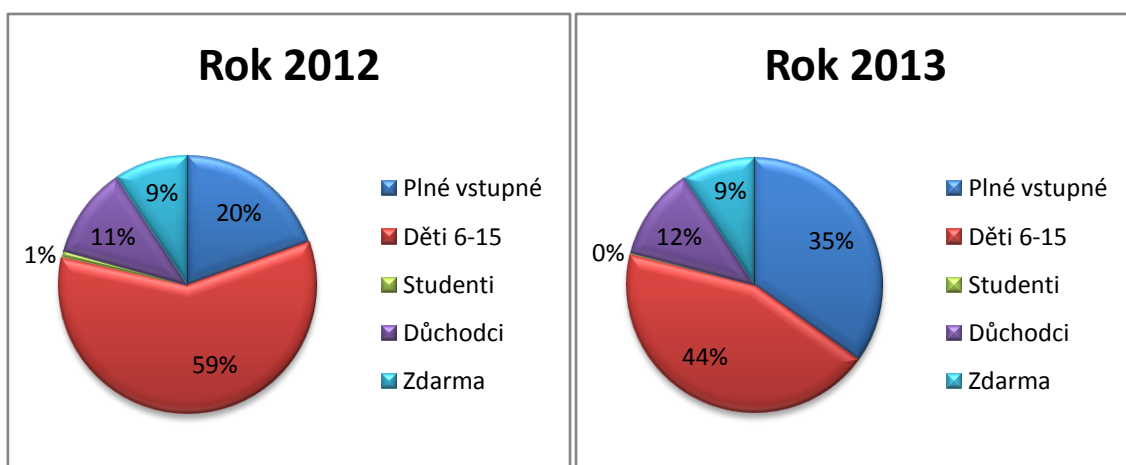
Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

Tabulka 5: Počet návštěvníků v roce 2009 až 2013

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet návštěvníků	1 116	1 403	1 566	1 769	1 604

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

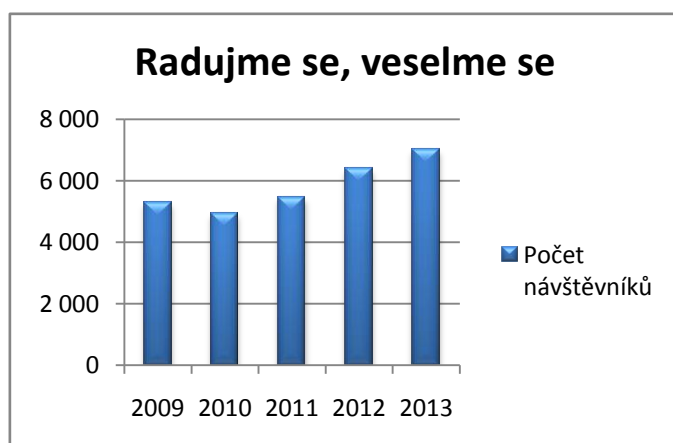
Graf 12: Skladba návštěvníků v r. 2012 Graf 13: Skladba návštěvníků v r. 2013

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

Radujme se, veselme se je název prosincového programu. Podle Bobčíka (2008) se jedná o představení obvyklých prací, zvyků, přípravu tradičních jídel a stolování na jihomoravské vesnici v přelomu 19. a 20. století. K vidění jsou obchůzky Lucek, Tří králů, pastýře s koledníky a Mikuláše s jeho družinou. Pro děti jsou připraveny tvůrčí dílny s možností nazdobit si perníčky, vyrobit si figurky z těsta nebo dárky pro své blízké. Pro děti je také připraveno zpívání koled a pro dospělé ochutnávka mladých vín a zabijačkových specialit. Návštěvnost vánočního programu každým rokem stoupá, tento program by se dal označit za nejoblíbenější, protože má největší návštěvnost ze všech, viz graf 14.

Graf 14: Počet návštěvníků v roce 2009 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

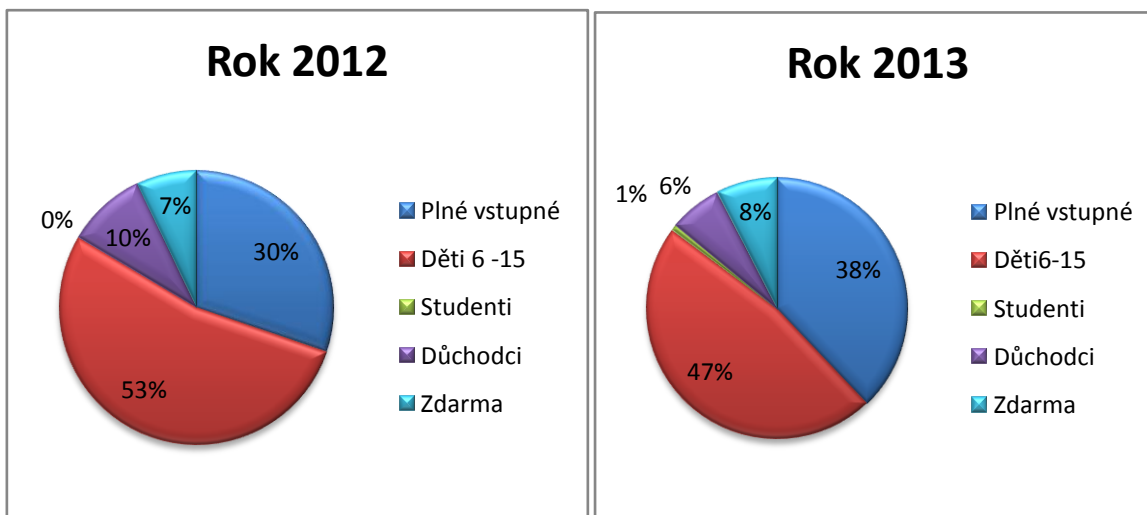
Tabulka 6: Počet návštěvníků v roce 2009 - 2013

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet návštěvníků	5 294	4 925	5 462	6 414	7 032

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

Graf 15: Skladba návštěvníků v r. 2012

Graf 16: Skladba návštěvníků v r. 2013

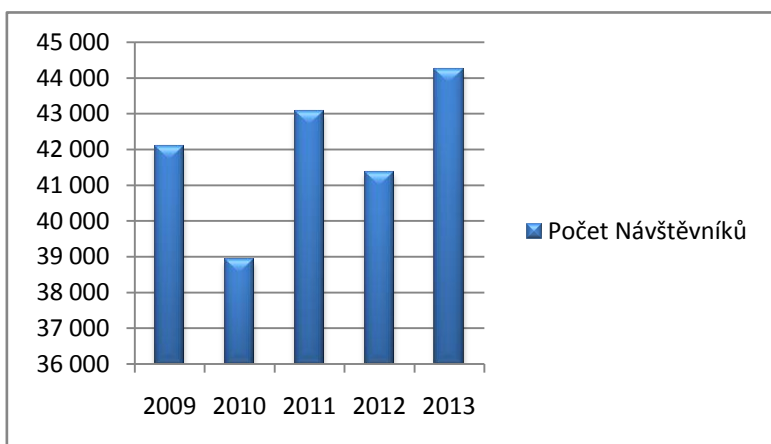

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

5.1.3 Celková návštěvnost

Návštěvnost skanzenu od r. 2009 do r. 2013 zaznamenává výkyvy, viz graf 17. Za zmíněné pětileté období navštívilo skanzen celkem 209 677 návštěvníků.

Graf 17: Návštěvnost skanzenu v roce 2009 – 2013

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

Tabulka 7: Návštěvnost skanzenu v roce 2009 – 2013

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet návštěvníků	42 090	38 912	43 061	41 370	44 244

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Skanzenu Strážnice

5.2 Valašské muzeum v přírodě

5.2.1 Popis skanzenu

Valašské muzeum v přírodě (dále VMP) se nachází v Rožnově pod Radhoštěm. Jak uvádí Dvořáček (2010: 60) jedná se o největší muzeum v přírodě v České republice, zároveň je nejstarším muzeum ve střední Evropě. Muzeum se skládá ze tří areálů: Dřevěné městečko, Mlýnská dolina a Valašská dědina.

Dvořáček (2010: 60) popisuje Dřevěné městečko je nejstarší částí muzea a skládá se mimo jiné z originálu roubeného městského domu, radnice a hospody z rožnovského náměstí. K těmto objektům patří i kopie kostela svaté Anny z Větrkovic, kopie fojtství z Velkých Karlovic a rekonstrukce Žingorova domu z rožnovského náměstí. Nováková (2006: 92) uvádí: „Mezi funkční budovy patří Vaškova hospoda a hospoda Na posledním groši, kde je možnost ochutnat valašské speciality.“

Nejmladším areálem muzea je podle Dvořáčka (2010: 60) Mlýnská dolina, která byla otevřena v roce 1982. Mlýnská dolina nabízí tři expozice (Valcha, Tomkův mlýn, pila), které jsou pouze kopie původních objektů. Dále původní stavbu lisovny oleje z 18. století nebo rekonstruovaný hamr. Všechny výše zmíněné mechanismy, kromě lisovny, jsou poháněné vodou.

Jak uvádí Dvořáček (2010: 60) je nejrozsáhlejším areál muzea Valašská dědina. Objekty dědiny jsou rozptýlené mezi pastvinami a políčky stejně jako původní sídla na Valašsku. Uvnitř obytných domů je k vidění způsob bydlení různých sociálních vrstev a to od poloviny 19. století. Zvláštností Valašské dědiny je salašnický chov ovcí, ukázky zemědělského hospodářství, pěstování léčivých bylin apod.

5.2.2 Program skanzenu

VMP (2013) uvádí jako první pořad nové sezóny **Masopust**¹. Tato akce se koná každoročně v únoru. Masopustní veselí je provázené průvodem masek a hostinami. Na zdejším masopustu lze ochutnat mnoho zabijačkových pokrmů. O Masopustu se zde koná i soutěž o nejlepší valašskou klobásu a nejlepší tlačenu. Masopust se pořádá pouze v jedné části muzea, a to ve Dřevěném městečku.

Dalším speciálním programem muzea jsou **Velikonoce na Valašsku**. Převzato z VPM (2013) program začíná Bílou sobotou. Jedná se o velikonoční jarmark a ukázkou řemeslných prací. Následuje Hod boží velikonoční, který přináší v podání folklórního souboru ukázkou tradičních velikonočních a jarních zvyklostí. Velikonoce na Valašsku zakončuje Červené pondělí neboli šmigrust (pomlázka) s programem. Stejně jako Masopust, tak i Velikonoce se konají ve Dřevěném městečku.

Jak uvádí VMP (2013) květnový program začíná již čtvrtým rokem **stavěním máje** a končí **kácením máje**. Na státní svátek 8. května probíhá koncert ke státnímu svátku. Tyto tři akce jsou k vidění ve dřevěném městečku. **Jaro na dědině** je dalším bodem programu, který přináší oživené expozice a ukázkou tradičních jarních prací v areálu Valašské dědiny. Na osmnáctého května připadá mezinárodní den muzeí. Valašské muzeum v přírodě tento den slaví tím, že návštěvníkům umožní volný vstup do Mlýnské doliny. Mezi poslední květnovou událost patří také **Slabikář devatera řemesel** v Dřevěném městečku. Tento program nabízí možnost vyzkoušet si některá řemesla, jako je práce s hrnčířským kruhem nebo tkalcovským stavem, předení na kolovrátku apod.

Rožnovská valaška je první červnovou událostí. VMP (2013) popisuje tento program jako mezinárodní armádní folklórní festival a přehlídku skupin historického šermu. Místem konání je Dřevěné městečko. Svatojánský večer je oslavou slunovratu, který také přináší oživené expozice ve Valašské dědině. Speciální program muzea nabízí i divadelní představení, v tomto roce je to hra s názvem Pod praporem něžných dam. Hru ztvárnil divadelní soubor CHAOS z Valašské Bystřice.

¹ Masopust je podle Zelenky a Páskové (2002: 331) období v kalendáři od Tří králů do začátku velikonočního půstu. Je slaven průvody masek, hostinami a tanci.

Červenec nabízí nejbohatší program z celého roku. Převzato z VMP (2013) seznamuje **Zvonečkový jarmark** s prací hrnčírů, keramiků a dráteníků. Ukázky textilu ze sbírek muzea nabízí program s názvem **Z truhel a skříní. Hejův nožik** je setkání lidových řezbářů, kteří zde předvádějí svoji zručnost. Následující program nese název **O valašského primáška**. Jedná se setkání nadaných mladých houslistů, kteří zde vystupují v rámci týdenní tvůrčí dílny. **Škola mladých odzemkářů** je další závěrečné vystoupení absolventů. Tentokrát se jedná o chlapce z folklórních souborů, kteří tancují odzemek. Další červencovou událostí je **Pekařská sobota**, která oslavuje pekařské řemeslo. Probíhá zde soutěž o nejlepší chleba a rohlík, výstava pečiva a také jeho ochutnávky. **Rozmarné léto** je poetické odpoledne v Mlýnské dolině, které je inspirované románem Vladislava Vančury. **Na dědině noc** je noční prohlídka muzea na objednávku. Mezi další mezinárodní festival patří i **Romská píseň**. Červencový program zakončuje **Anenská pouť**. Oslava svátku svaté Anny je spojena s krojovým průvodem z farního kostela a pouťovou slavností v Dřevěném městečku.

Obrázek 2: Zvonečkový jarmark

Obrázek 3: Hejův nožik

Zdroj: Valašské muzeum v přírodě (2013) Zdroj: Valašské muzeum v přírodě (2013)

Srpen začíná dalším festival a to **Jánošíkovým dukátem**. Podle VMP (2013) tento program nabízí dva festivaly: Mezinárodní festival slovenského folklóru v České republice a mistrovství Valašského království ve stloukání másla. Následujícím programem jsou **Dny řemesel a setkání kovářů**. V těchto dnech se setkají mistři starých řemesel: kováři, kameníci, bednáři, klempíři a další. **Starodávny jarmark** nabízí pestré jarmareční zboží a je doprovázen i atrakcemi pro rodiny, např. ukázkami historického šermu nebo představení loutkového divadla. **Hravá dědina** je program pro děti, který nabízí návrat do zmizelého

světa dětských her. **Ozvěny Valašského slavína** vzpomínají na jubilea Aloise Jiráka a Jana Pelára. Dalším programem je **Myslivosti zdar**, který pořádá Československé myslivecké jednoty. Posledním srpnovým programem je **Z druhé strany Radhoště**, ozvěny frenštátského folklorního festivalu.

Podle VMP (2013) zářijový program začíná vystoupením slezského folklorního souboru Heleny Salichové. Následující program je také hudební, **Muzicírování se Sóláněm**. V září dále proběhne událost s názvem **Podzim na poli a v chalupě**. Jedná se o ukázkou tradičních podzimních prací, v roce 2014 s ukázkou zpracování lnu a konopí. Další akce je sportovní: **Běh rodným krajem Emila Zátopka. Podzimní putování s broučky Valašským královstvím** je program pro děti, který je spojen s lampiónovým průvodem. Gastronomickou událostí jsou **Svatováclavské hody**, kde je možnost ochutnat tradiční pokrmy. Zakončení zářijového programu je opět hudební a nese název **Valaško a jeho muzikanti**.

Říjnový program nabízí pouze jednu událost s názvem **Úroda z polí, zahrad a sadů**. Náplní je seznámení se s dřívějšími i současnými pěstovanými zemědělskými plodinami na Valašsku. Prezentovány jsou především odrůdy okopanin, zelenin a ovoce.

Prosincové akce se nesou v duchu Vánoc. Jak uvádí VMP (2013) vše začíná **Mikulášským podvečerem**, což je prohlídka areálu spojená s mikulášskou nadílkou. Následující program, **Vánoce na dědině**, není určen pro širokou veřejnost, ale pro objednané školy a skupiny. Náplní této akce je ukázkou zimních prací, příprava Vánoc a vánočních zvyklostí. **Vánoční jarmark** přináší možnost zakoupit vánoční dárky z dílen lidových výrobců, ochutnat tradiční vánoční pokrmy nebo shlédnout draní peří. Dalším předvánočním programem je **Živý betlém**, lidová hra o narození Ježíše. Poslední událostí roku je **Štěpánská koleda**. Jedná se o koncert vánočních koled v kostele svaté Anny.

5.2.3 Celková návštěvnost

Valašské muzeum v přírodě je největší a nejnavštěvovanější skanzen v České republice. Má také nejpestřejší nabídku animačních programů. Jeho návštěvnost v posledních pěti letech byla celkem vyrovnaná, až na rok 2011, jehož návštěvnost se blíží

téměř k dvěma stům osmdesáti tisícům návštěvníků, viz graf č. 18. Dohromady za pět let muzeum navštívilo 1 272 155 návštěvníků.

Graf 18: Počet návštěvníků skanzenu v roce 2009 – 2013

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat VMP

Tabulka 8: Počet návštěvníků skanzenu v roce 2009 – 2013

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet návštěvníků	260 004	246 113	277 838	251 980	243 220

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat VMP

5.3 Soubor lidových staveb Vysočina

5.3.1 Popis skanzenu

Soubor lidových staveb Vysočina (dále SLS Vysočina) je největší sbírka lidového stavitelství v Čechách zahrnující objekty na Veselém Kopci, ve Svobodných Hamrech a v památkové rezervaci lidové architektury Betlém v Hlinsku.

Vojancová (2011) datuje otevření SLS Vysočina do roku 1972. Objekty osady Veselý Kopec postupně zanikly, do dnešní doby se zachoval pouze jeden. Dnes se na Veselém Kopci nachází téměř třicet objektů, které sem byly přeneseny. Jsou to zemědělské usedlosti drobné vesnické stavby (chlívky, špýchar apod.) nebo také lidové technické

památky na vodní pohon (obilný mlýn). Zdejší expozice prezentují život a práci drobných rolníků od první poloviny 19. století do poloviny 20. století.

Převzato od Vojancové (2011) leží památková rezervace Betlém v samotném středu města Hlinska, na pravém břehu řeky Chrudimky. Návštěvníkům jsou zde přístupné domky s umístěnými dílnami lidových řemeslníků: obydlí tkalce, výrobce hraček a továrního dělníka se ševcovskou dílnou ve výměnku. Kromě toho se v dalších objektech v průběhu roku pořádají různé tematické výstavy, nalézají se zde prodejny s upomínkovými předměty a hudebními nástroji, příjemná restaurace, cukrárna a dokonce i základní umělecká škola - učebna výtvarného oboru. Po celý rok je možné využít nabídky speciálních program pro školy.

Betlém je unikátní tím, že se jedná o rozsáhlou původní zástavbu ve středu města a něco podobného nenajdeme nikde v České republice ani střední Evropě.

5.3.2 Program skanzenu

5.3.2.1 Veselý Kopec

Skansen nabízí speciální program po celý rok. Rok na Veselém Kopci začíná v únoru **Masopustem**. Vesnické masopustní obchůzky a masky na Hlinecku byly 16. 11. 2010 zapsány do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva organizace UNESCO. Jedinečnost těchto obchůzek tkví především v dodržování tradičního charakteru zvyku. Masopustní obchůzky se v některých vesnicích konají spontánně po několik generací v nezměněné podobě. Masopustní masky mají svojí tradiční podobu a převlekají se za ně většinou jenom muži. České dědictví UNESCO charakterizuje masopust takto: *„Masopustní průvod vede strakatý se ženuškou a obcházejí celou vesnici podle předem daného pořadí. U každého domu popřejí štěstí, zdraví a nechají zahrát hospodáři písničky podle jeho přání. Většina obyvatel připraví tradiční pohoštění (především koblíhy a alkohol), peněžitou odměnu a aktivně se celého dne zúčastňuje. Obchůzka je ukončena obřadem porážení kobyly (jedna z masek), večer se koná taneční zábava.“*

Obrázek 4: Masopust

Zdroj: autorka (2014)

Obrázek 5: Masopust

Zdroj: autorka (2014)

Další na programu dle SLS Vysočina (2013) jsou **Velikonoce na Veselém Kopci**. Jedná se o zahájení sezóny. Předvádí se tradiční oslavy velikonoce a výroba předmětů, které jsou také určeny k prodeji.

Jak uvádí SLS Vysočina (2013) je v květnu na programu tzv. **Hrnčířská sobota**, která přináší ukázky výroby a prodej hrnčířských a keramických výrobků. Návštěvníci si mohou vyzkoušet práci na hrnčířském kruhu nebo si namalovat hrneček.

Od července do září probíhá na Veselém Kopci program **Veselý kopec patří dětem a jejich rodičům**. Podle SLS Vysočina (2013) si rodiče během tohoto programu mohou s dětmi zahrát hru v rámci jednotlivých expozic. O víkendu jsou součástí i ukázky řemesel a doprovodné programy.

Veselokopecký jarmark nabízí návštěvníkům řemeslné výrobky, ukázky práce dráteníka, výrobu kachlových kamen, prodej pletených košů apod.

V září se koná **Posvícení**, kde podle SLS Vysočina (2013) lze ochutnat tradiční posvícenské pečivo, pokrmy z jiných regionů (chlebové placky upečené v peci) a shlédnout doprovodný kulturní program (vystoupení muzikantů).

Bramborová sobota, jak uvádí SLS Vysočina (2013), přináší tradiční bramborová jídla, informace o pěstování, použití a uskladnění brambor. Brambory jsou zde také

k prodeji. Pro děti jsou připravené tvořivé dílny, kde si můžou vyrobit bramborová tiskátka.

Podle SLS Vysočina (2013) začínají **Vánoce na Veselém Kopci** Mikulášskou obchůzkou, která mimo jiné nabízí i tradiční českou zabíjačku. O předvánočním jarmarku nabízejí lidoví výrobci svoje výrobky. Součástí Vánoc na Veselém Kopci je výstava ve všech objektech, která přibližuje vánoční lidové zvyky: výrobu vánočních ozdob, pečení perníčků, vánočního cukroví apod.

5.3.2.2 Betlém Hlinsko

Památková rezervace Betlém nabízí během celého roku především výstavy. Živá historie je speciální program, který je možné navštívit, předem je však nutné ho objednat. O velikonočních zde probíhá výstava, která představuje tradiční velikonoční zvyky a výrobu velikonočních předmětů. Od září do listopadu nabízí Betlém program Poslyšte zas něco nového jiného. Jedná se o výstavu z historie betlémských obyvatel. Od prosince do ledna je v Betlémě k vidění vánoční výstava. Ve všech objektech Betléma výstava přibližuje vánoční zvyky, dárky, ozdoby, lidové betlémy. Vystavený je i unikátní mechanický betlém. Na Betlémě se nachází i stálá expozice a to Expozice masopustních obchůzek a masek z Hlinecka.

5.3.3 Celková návštěvnost

Návštěvnost muzea se za posledních pět let pohybuje kolem sedmdesáti tisíc návštěvníků za rok, viz graf 19. V roce 2010 a 2013 se návštěvnost propadá pod šedesát tisíc. Celkový počet návštěvníků za pětileté období je 328 075.

Graf 19: Počet návštěvníků v roce 2009 - 2013

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat SLS Vysočina

Tabulka 9: Počet návštěvníků v roce 2009 - 2013

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet návštěvníků	73 256	54 890	73 415	68 415	58 099

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat SLS Vysočina

5.4 Kouřim – Muzeum lidových staveb (Muzeum vesnice)

5.4.1 Popis skanzenu

Dvořáček uvádí (2010: 38), že Muzeum lidových staveb Kouřim je pobočkou Regionálního muzea v Kolíně a vzniklo v roce 1972. První stavby muzea byly přemístěny ze zátopové oblasti vodní nádrže Švihov. V muzeu jsou k vidění památky lidové kultury z celých Čech, díky tomu muzeum poskytuje celkovou představu o české lidové architektuře a způsobu života.

Mezi unikátní stavby muzea, podle Muzeum lidových staveb Kouřim (2013), patří devítiboká roubená stodola z Durdic u Votic. Byla postavena v roce 1648, a je tak nejstarší zachovalou památkou tohoto typu v Čechách.

Dle Dvořáčka (2010: 39) jsou interiéry objektů muzea vybaveny expozicemi, které prezentují venkovské bydlení a hospodaření od 18. století do první poloviny 20. století.

K vidění je mimo jiné malovaný nábytek nebo zrekonstruovaná třída. Památky jsou původní, rekonstruované nebo kopie původních staveb. Cílem muzea je poskytnout komplexní představu o české lidové architektuře a způsobu bydlení.

5.4.2 Program skanzenu

Leden začíná programem **Tři králové na skanzenu**. Podle Muzea lidových staveb Kouřim (2013) se jedná o tradiční Tříkrálové koledování, které obchází jednotlivé stavení ve skanzenu. Během celého dne probíhají výtvarné dílny nabízející výrobu předmětů ze slámy nebo malování na sklo.

Jak uvádí Muzeum lidových staveb Kouřim (2013) je v únoru tradičním programem **Masopust**. Masopustní průvod v maskách z Hlinecka obchází jednotlivá stavení skanzenu. Ve vybraných objektech pracovníci muzea podávají výklad o tradicích masopustu, o tradičních pokrmech a dalších zvycích. Součástí masopustu je i zabijačka a prodej tradičních pokrmů.

Rok v muzeu pokračuje **velikonočním programem**. Velikonoční program je dle Muzea lidových staveb Kouřim (2013) několika denní, začíná Zeleným čtvrtkem a končí Božím hodem velikonočním. Během tohoto programu se budou konat občůzky s řehťáčkami, divadelní představení, dílny, ve kterých se návštěvníci naučí plést pomlázku, zdobit vajíčka nebo plést slaměné ošatky. Součástí velikonoce ve skanzenu je i jarmark s řemeslnými výrobky a tradičními pokrmy.

Obrázek 6: Obchůzky s řehťáčkami

Zdroj: Skanzen Kouřim (2013)

Před filipojakubskou nocí je dle Muzea lidových staveb Kouřim (2013) pořad přibližující lidové pověry a praktiky. Opět jsou součástí tvořivé dílny, tentokrát na výrobu dřevěných píšťálek, které mají podle pověsti odhánět zlé síly.

Muzeum lidových staveb Kouřim (2013) charakterizuje květnové **Letnice** jako program přibližující zvyky Svatodušních svátků neboli Letnic. Je možné ochutnat tradiční pokrmy a navštívit řemeslnou dílnu.

Řemeslné pohádkové léto přináší podle Muzea lidových staveb Kouřim (2013) čtení pohádek, výrobu dřevěných hraček, představení práce včelaře, mydláře a pradleny, pekařky, perníkáře, řezbáře, kováře nebo hrnčíře. Všechny práce si lze i vyzkoušet.

Posvícení, jak uvádí Muzeum lidových staveb Kouřim (2013), je opečení a ochutnávkách tradičních posvícenských koláčů a o tradičním jarmarku. Dále nabízí kulturní program v podání lidových písní a tanců. Součástí jsou i tvořivé dílny s malováním na sklo.

Podle Muzea lidových staveb Kouřim (2013) začíná **Advent a Vánoce v muzeu** mikulášskou obchůzkou a obchůzkou Barborek a taktéž obchází i svatý Ambrož. Mimo obchůzky se koná i mikulášský jarmark se staročeským občerstvením (bramboračka, teplé placky, horké nápoje apod.). Stříbrná adventní neděle přináší obchůzky Lucek a Perchty nebo lidovou hru. V řemeslných dílnách probíhá výroba vánočních ozdob nebo zdobení perníčků. I obou adventních akcí probíhá ochutnávka tradičních pokrmů.

5.4.3 Celková návštěvnost

Návštěvnost muzea v Kouřimi má od roku 2009 klesající charakter. V roce 2009 byl počet návštěvníků přes třicet pět tisíc, avšak v roce 2013 už jenom přes osmnáct tisíc návštěvníků za rok, viz tab. 10. Celkový počet návštěvníků činí 122 354.

Graf 20: Počet návštěvníků v roce 2009 – 2013

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Muzea Kouřim

Tabulka 10: Počet návštěvníků v roce 2009 - 2013

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Počet návštěvníků	35 125	26 008	25 043	17 527	18 651

Zdroj: vlastní zpracování autorky s využitím dat Muzea Kouřim

5.5 Zhodnocení programů a návštěvnosti jednotlivých skanzenů

Programová nabídka muzeí během roku je opravdu bohatá. Ve všech skanzenech se během roku opakují tyto programy: masopust, velikonoční program, jarmark, podzim ve skanzenu a vánoční programy.

Nejčastěji se v nabídce skanzenů objevuje jarmark ať už jako samotný program, nebo jako součást nějakého jiného programu. I z průzkumu veřejnosti, viz graf 27, vyplývá, že je mezi lidmi oblíbený a často ho navštěvují.

Kalendářní rok ve zmíněných skanzenech otevírá masopust, kromě muzea v Kouřimi, kde se začíná Tříkrálovým průvodem. Roční nabídka pokračuje velikonočními programy, které jsou u všech více denní. Další jarní program je zaměřen řemeslně, plus se v některých skanzenech (VMP a Skanzen Strážnice) koná i stavění máje, filipojakubský nebo svatojánský večer. Léto v muzeu (VMP a Muzeum Kouřim) nabízí programy pro děti. VMP má během léta několik akcí jako hudební programy, festivaly. Množství

programů během prázdninových měsíců ve VMP je daleko větší, než u ostatních. Skanzen Strážnice má také v programu festival a folklórní program. Podzimní program je ve všech skanzenech opět podobný. Přináší seznámení s činnostmi, které se vykonávaly na podzim na vesnici. Vánoční programy jsou opět téměř shodné. Nabízejí Mikulášské průvody, vánoční jarmarky nebo výrobu vánočních ozdob.

5.5.1 Valašské muzeum v přírodě

VMP nabízí návštěvníkovi během roku celkem 34 animačních programů. O tom, co jednotlivé programy nabízí, se píše v kapitole 5.2.2. Ing. Petra Valíčková, zaměstnanec VMP, uvedla: *„skladbu návštěvníků sledujeme z pohledu – návštěvnost jednotlivých areálů, rodinné vstupné, okružní vstupné, dospělí, děti, zlevněné vstupné (senioři). Z geografického pohledu nesledujeme návštěvníky. Návštěvnost během vybraných pořadů, při příznivém počasí, je mnohonásobně vyšší než v běžné dny. Ale vše je odvislé od sezóny – například – druhá polovina července – polovina srpna – čísla návštěvníků přes týden se hodně blíží návštěvnosti víkendu, kdy jsou pořady.“*

5.5.2 Soubor lidových staveb Vysočina

SLK Vysočina má v nabídce během roku 10 animačních programů, viz kapitola 5.3.2. Ředitelka skanzenu PhDr. Ilona Vojancová uvedla, že *„animační programy mají vyšší návštěvnost. Skladbu návštěvníků statisticky nesledujeme. Obecně lze uvést, že Veselý Kopec navštěvují především rodiny s dětmi a návštěvníci - jednotlivci. Méně organizované skupiny. V Hlinsku zase převažující návštěvnost tvoří organizované výpravy škol.“*

5.5.3 Skanzen Strážnice

Ve Strážnici je během roku k vidění 9 animačních programů, viz kapitola 5.1.2. Eva Rýpalová z muzea ve Strážnici uvedla, že *„ve většině dnů s animačním programem je návštěvnost větší než ve dnech bez programu.“*

5.5.4 Kouřim – Muzeum vesnice

Muzeum v Kouřimi má nejméně animačních programů ze zkoumaných subjektů, a to 8, viz kapitola 5.4.2. Údaje o věkovém složení návštěvníků nearchivují.

5.6 Dotazníky

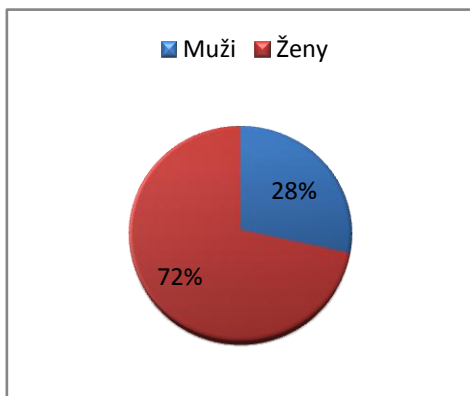
Hlavním cílem průzkumu bylo zjistit, zdali lidé preferují animační programy v kulturních zařízeních jako je skanzen. Dalším cílem bylo zjistit, jestli se respondenti přiklání k tomu, že animace zvyšuje prožitek prohlídky skanzenu. Empirické údaje byly sbírány od srpna 2014 do října 2014.

Tabulka 11: Pohlaví respondentů

Pohlaví	Počet	%
Muži	37	28
Ženy	93	72

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 21: Pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

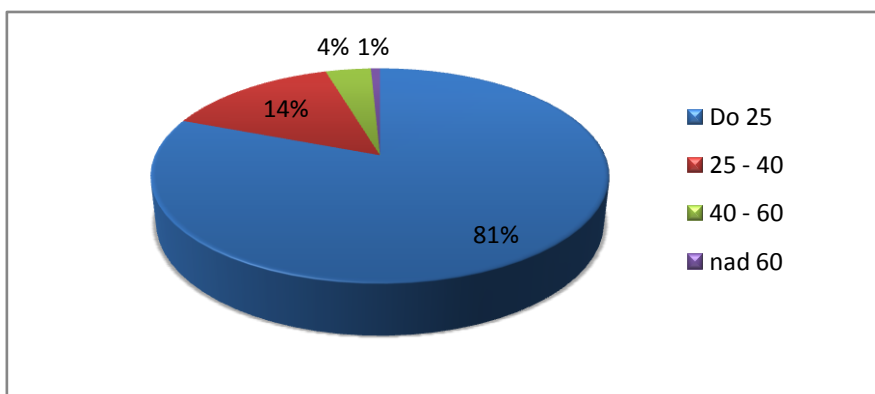
Z tabulky a grafů vyplývá, že se dotazníkového šetření zúčastnily převážně ženy a to 72 %, mužů bylo pouze 28%.

Tabulka 12: Věk respondentů

Věk	Do 25	25 - 40	40 - 60	nad 60
Muži a ženy	105	19	5	1
%	81	14	4	1

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 22: Věk respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

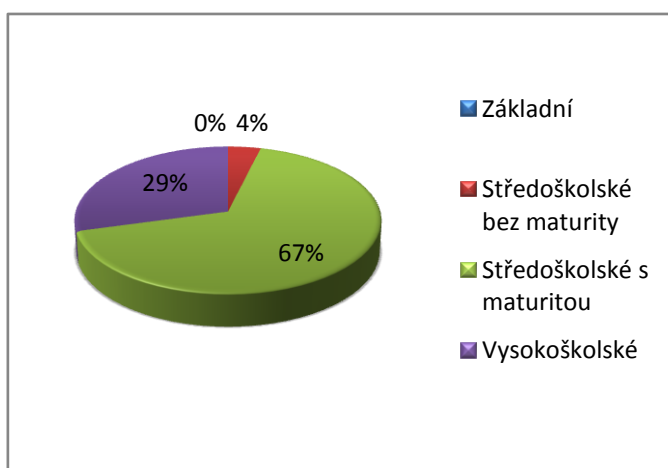
Nejpočetnější skupinou 81% byli respondenti do 25 let, 14 % tvoří respondenti do 25 do 40 let, pouze 4% respondentů bylo ve věku 40 až 60 let, nejmenší zastoupení má skupina nad 60 let, a to 1%.

Tabulka 13: Vzdělání respondentů

Vzdělání	Počet	%
Základní	0	0
Středoškolské bez maturity	5	4
Středoškolské s maturitou	87	67
Vysokoškolské	38	29

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 23: Vzdělání respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

Největší skupinu tvoří respondenti se středoškolským vzděláním 67%, 29% lidí má vysokoškolský titul, středoškolské vzdělání bez maturity je zastoupeno 4% respondentů, nenašel se žádný respondent pouze se základním vzděláním.

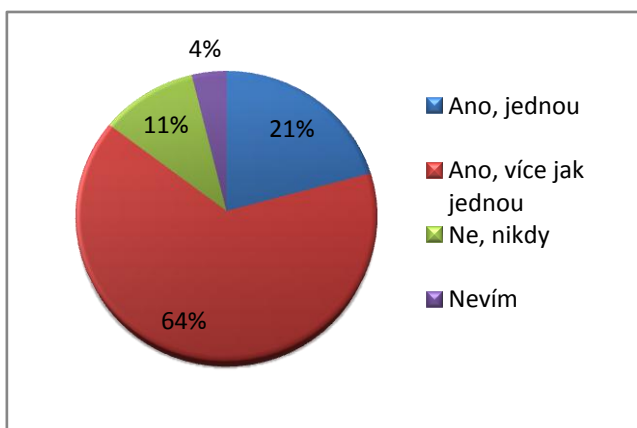
Středoškolsky vzdělaných respondentů, kteří preferují dny s programem a zároveň si myslí, že animace zvyšuje prožitek z prohlídky, bylo 33 z celkového počtu 130. Respondenti se stejným vzděláním, kterým nezáleží na programové nabídce, ale stále si myslí, že animace zvyšuje prožitek, se našlo 23. Vysokoškolsky vzdělaní respondenti, kteří preferují dny s programem a zároveň si myslí, že animace zvyšuje prožitek z prohlídky, bylo 8. Respondenti se stejným vzděláním, kterým nezáleží na programové nabídce, ale stále si myslí, že animace zvyšuje prožitek, bylo 12.

Tabulka 14: Návštěvnost skanzenů

Navštívil/a jste někdy skanzen?	Počet	%
Ano, jednou	27	21
Ano, více jak jednou	84	65
Ne, nikdy	14	11
Nevím	5	4

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 24: Návštěvnost skanzenů

Zdroj: vlastní zpracování

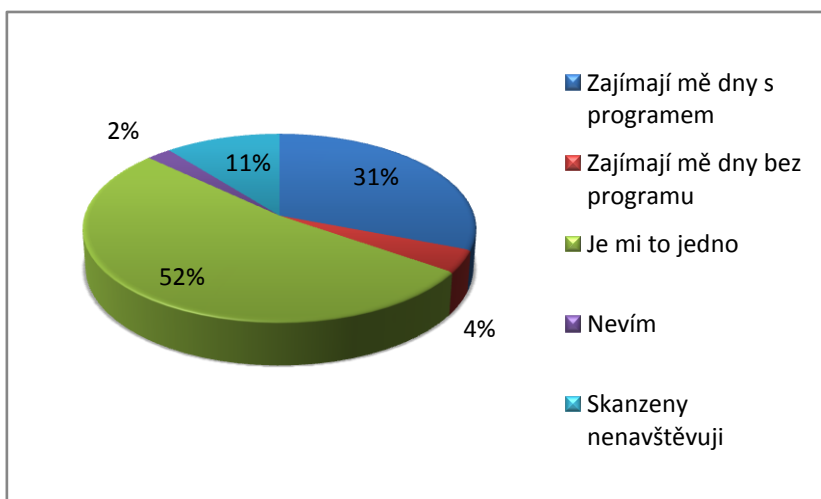
Z grafu vyplývá, že 64% respondentů navštívilo skanzen více jak jednou, 21% dotázaných bylo ve skanzenu jednou v životě, 11% lidí nikdy nenavštívilo tento druh muzea, 4% respondentů neví, zda někdy bylo ve skanzenu či ne.

Tabulka 15: Preference prohlídky skanzenů s programem či bez programu

Pokud skanzeny navštívíte, vybíráte si k prohlídce dny s programem (např. jarmarky, tvořivé dílny) nebo dny bez programu?	Počet	%
Zajímají mě dny s programem	40	31
Zajímají mě dny bez programu	5	4
Je mi to jedno	68	52
Nevím	3	2
Skanzeny nenavštívuji	14	11

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 25: Preference prohlídky skanzenů s programem či bez programu

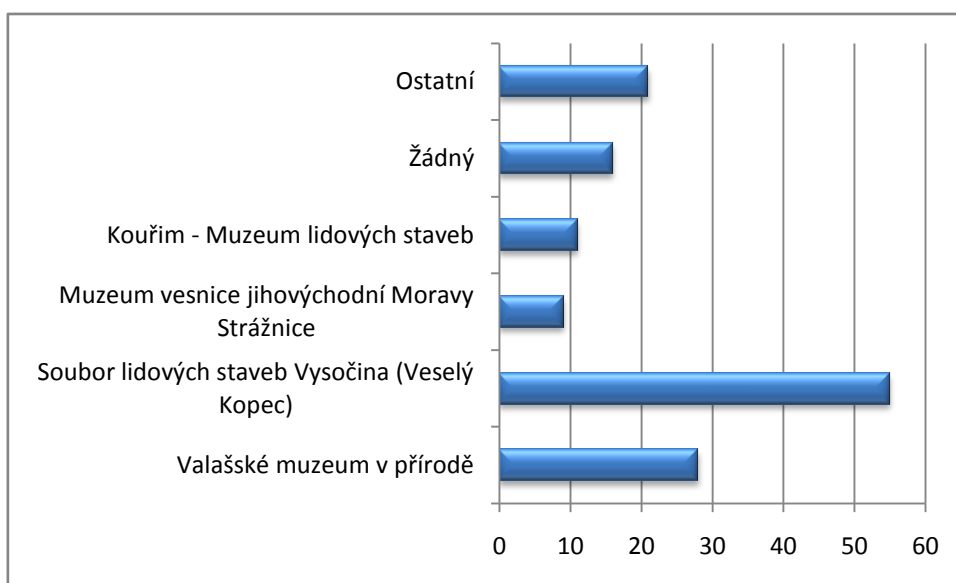
Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 16: Oblíbenost vybraných skanzenů

Který z těchto skanzenů jste navštívil/a?	Počet	%
Valašské muzeum v přírodě	36	28
Soubor lidových staveb Vysočina (Veselý Kopec)	72	55
Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy Strážnice	12	9
Kouřim - Muzeum lidových staveb	14	11
Žádný	21	16
Ostatní	27	21

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 26: Oblíbenost vybraných skanzenů

Zdroj: vlastní zpracování

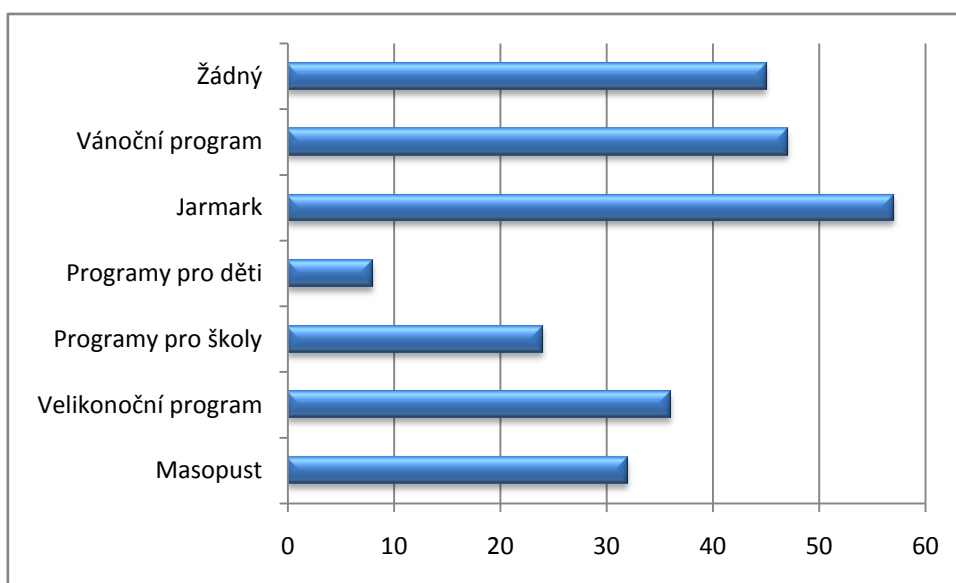
Nadpoloviční většina dotázaných (55%) někdy navštívila Soubor lidových staveb Vysočina, 28% respondentů byla ve Valašském muzeu v přírodě, 21% jiný skansen než, který je zmíněný v tabulce, 16% lidí nenavštívilo žádný skansen, v Kouřimi bylo 11% respondentů, nejméně dotázaných (9%) navštívilo Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy Strážnice.

Tabulka 17: Oblíbenost vybraných programů

Který z programů jste někdy navštívil/a?	Počet	%
Masopust	32	25%
Velikonoční program	36	28%
Programy pro školy	24	18%
Programy pro děti	8	6%
Jarmark	57	44%
Vánoční program	47	36%
Žádný	45	35%

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 27: Oblíbenost vybraných programů

Zdroj: vlastní zpracování

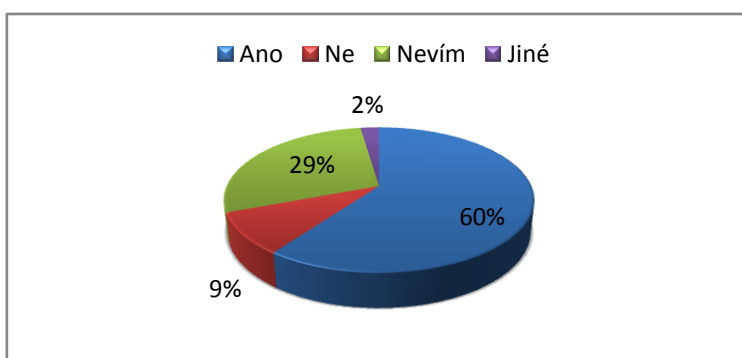
Nejpočetnější skupinou (44%) jsou respondenti, kteří označili jarmark jako program, který někdy navštívili, 36% dotázaných se zúčastnilo vánočního programu, žádný program nenavštívilo 35% lidí, 28% respondentů bylo na velikonočním programu, masopust někdy navštívilo 25% dotázaných, programy pro školy navštívilo 18% lidí a pro děti 6%.

Tabulka 18: Zvýšení prožitku

Vnímáte programy skanzenů, tak že zvyšují Váš prožitek z prohlídky?	Počet	%
Ano	78	60
Ne	12	9
Nevím	37	29
Jiné	3	2

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 28: Zvýšení prožitku

Zdroj: vlastní zpracování

Více jak polovina (60%) dotázaných si myslí, že programy skanzenů zvyšují prožitek z prohlídky, 29% respondentů zvolilo za svojí odpověď nevím, 9% lidí nesouhlasí s tím, že by programy zvyšovaly prožitek z prohlídky.

5.6.1 Zhodnocení dotazníků

Na základě výsledků dotazníků lze říci, že lidé rádi navštěvují muzea v přírodě, dvě třetiny dotázaných navštívilo skanzen více jak jednou. Překvapivým zjištěním je, že lidem nezáleží na tom, zdali navštíví skanzen ve dnech s programem či bez něj. Zároveň si však 60 % myslí, že program zvyšuje prožitek z prohlídky.

Za nejvíce navštěvovaný program byl označen jarmak, což je vlastně trh, který je doprovázený kulturním programem. Dalo by se říci, že lidé mají nejraději, když si mohou sami věci vyzkoušet nebo vidět jak se vyrábí. Na jarmarku se většinou prodávají a zároveň i vyrábějí tradiční lidové pokrmy a výrobky.

6 Shrnutí výsledků

Na základě informací od pracovníků muzeí viz kapitola 5.5, z práce vyplývá, že návštěvnost těchto muzeí je vyšší ve dnech s animačním programem. Avšak v dotazníkovém šetření bylo zjištěno, viz graf 25, že lidem, co navštěvují skanzeny, nezáleží na tom, zdali navštíví skanzen ve dnech s programem nebo bez něj. Pracovní hypotéza, která předpokládala opak, se tedy nepotvrdila, alespoň co se týče odpovědí respondentů.

Co se týče četností nabízených programů, je na tom nejlépe Valašské muzeum v přírodě. Zároveň je i nejnavštěvovanějším skanzenem ze čtyř zkoumaných subjektů. Jeho vysoká návštěvnost může souviset s tím, že nabízí mnohem větší počet animačních programů během roku, viz kapitola 5.2.2. Druhým nejnavštěvovanějším muzeem je Soubor lidových staveb Vysočina. Oproti VMP nabízí jen třetinu animačních programů. Skanzen Strážnice má zhruba o sto tisíc méně návštěvníků (viz graf 17 a 19), počet programů je však skoro stejný. Ve Strážnici je to okolo 10 programů, stejně tak i v SLS Vysočina. Muzeum Kouřim má za posledních pět let zhruba o dvě stě tisíc návštěvníků méně než SLS Vysočina. Počet programů je ale přibližně stejný. V roce 2013 proběhlo 8 animačních programů.

7 Závěry a doporučení

Bakalářská práce se snaží zhodnotit animační programy ve čtyřech vybraných muzeí v přírodě a návštěvnost těchto skanzenů.

Přínosem animačním programů pro návštěvníky je připomenutí a udržení lidových obyčejů, jakými jsou např. Masopust nebo velikonoční a vánoční zvyky. Mají určitě i vzdělávací význam. Skanzeny totiž nabízejí vzdělávací programy pro školy.

Přínos animačních programů pro jednotlivé skanzeny je jednoznačně zisk. Nabízené programy mají vyšší návštěvnost a tudíž se i zvyšují příjmy muzeí. Kvalitní zpracování jednotlivých programů zvyšuje konkurenceschopnost jednotlivých muzeí. Za kvalitními programy se návštěvníci budou vracet.

Pokud by pracovníci skanzenů chtěli zvýšit návštěvnost, je vhodné zařadit více animačních programů, čemuž jde příkladem Valašské muzeum v přírodě. Pořádat například folklórní festivaly a zařadit více programů, do kterých se návštěvníci mohou sami zapojit a vyzkoušet si např. práci kovářů nebo dráteníků. Jedním z nejoblíbenějších programů je jarmark, viz graf 27. Trendem poslední doby je návrat k přírodním a tradičním výrobkům, které právě na jarmarku mohou lidé zakoupit. Na jarmarku zakupují ve většině případů zboží přímo od výrobců nebo pěstitelů, i proto mohou být tyto programy pro návštěvníky atraktivní.

8 Seznam zdrojů

8.1 Tištěné zdroje

- [1] DVOŘÁČEK, Petr. *Skanzeny České a Slovenské republiky : průvodce*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2010, 177 p. ISBN 978-802-0018-830.
- [2] FIŠEROVÁ, Věra. *Volný čas a jeho animace v cestovním ruchu*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola hotelová v Praze 8, 2008, 91 s. ISBN 978-80-86578-87-3.
- [3] JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Marketing v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 288 s. Marketing (Grada). ISBN 978-80-247-3247-3.
- [4] KESNER, Ladislav. *Marketing a management muzeí a památek*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, 304 s. ISBN 80-247-1104-4.
- [5] Kouřim – Muzeum lidových staveb, Programový leták, 2013
- [6] NOVÁKOVÁ, Marcela. *Skanzeny v Čechách, na Moravě, ve Slezsku*. 1. vyd. Praha: Olympia, 2006, 111 s., [16] s. barev. obr. příl. Navštivte--. ISBN 80-703-3943-8.
- [7] ORIEŠKA, Ján. *Technika služeb cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea Servis, 1999, 244 s. ISBN 80-859-7027-9
- [8] PÁNA, Lubomír a Miroslav SOMR. *Metodologie a metody výzkumu*. 1. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007, 164 s. ISBN 978-808-6708-522
- [9] Skanzen Strážnice, Programový leták, 2013
- [10] Soubor lidových staveb Vysočina, Programový leták, 2014
- [11] ŠTÝRSKÝ, Jiří a Jiří ŠÍPEK. *Geograficko psychologické souvislosti cestování, turistiky a rekreace: kapitoly z geopsychologie*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011, 164 s. Recenzované monografie. ISBN 978-80-7435-114-3.
- [12] VOJANCOVÁ, Ilona. Soubor lidových staveb Vysočina. Libice nad Cidlinou: Gloriet ve spolupráci s NPÚ ÚOP v Pardubicích, SLS Vysočina, Hlinsko, 2011, [22] s. ISBN 978-80-904097-7-4.
- [13] ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde, 2012, 768 s. ISBN 978-807-2018-802.

8.2 Internetové zdroje

- [14] BOBČÍK, Zdeněk. *Skansen Strážnice: Muzeum vesnice Jihovýchodní Moravy* [online]. [cit. 2014-07-14]. Dostupné z: <http://skanzen.nulk.cz/>
- [15] HÁJKOVÁ, Helena. *Místní kultura: Magazín pro kulturní život v místech a regionech* [online]. [cit. 2014-07-15]. Dostupné z: <http://www.mistnikultura.cz/69-mezinarodni-folklorni-festival-straznice-2014>
- [16] KESNER, Ladislav, Ivo MORAVEC, Radek NOVOTNÝ a Dagmar ŠKODOVÁ-PARMOVÁ. *Management kulturního cestovního ruchu* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2008 [cit. 2014-10-29]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/efcd9671-4737-427b-bab5-1b6be507e800/GetFile10_1.pdf
- [17] *Studia turistica: online časopis pro vzdělávání v cestovním ruchu* [online]. Jihlava, 2011 [cit. 2014-06-22]. ISSN 1804-252X. Dostupné z: <https://www.vspj.cz/tvurci-cinnost-a-projekty/casopisy-vspj/studia-turistica>
- [18] Valašské muzeum v přírodě: Národní kulturní památka. [online]. [cit. 2014-8-13]. Dostupné z: <http://www.vmp.cz/>
- [19] Muzeum lidových staveb Kouřim. [online]. [cit. 2014-5-10]. Dostupné z: <http://www.skanzenkourim.cz/>
- [20] Soubor lidových staveb Vysočina. [online]. [cit. 2014-6-23]. Dostupné z: <http://www.vesely-kopec.eu/>
- [21] České dědictví UNESCO. [online]. [cit. 2014-10-30]. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz/masopust/predstaveni/>

9 Přílohy

9.1 Příloha č. 1 – Program Posvícení – Muzeum Kouřim

PROGRAM

10.30, 12.30, 14.30 | „**Tlučení kohouta**“ – rekonstrukce barokního lidového zvyku zaznamenaného r. 1672, folklorní soubor Barunka z České Skalice /*začátek od božích muk*/

stodola z Durdic:

11.00 | „**Posvícení s Kohoutkem**“ – české lidové písně a tance s výukou, národopisný soubor Kohoutek z Chrudimi

12.00 | „**To je zlaté posvícení**“ – barokní Jarmareční písně, Michael Pospíšil a folklorní soubor Barunka

13.00 | „**Posvícení s Kohoutkem**“

14.00 | „**To je zlaté posvícení**“

15.00 | „**Posvícení s Kohoutkem**“

škola z Týřovic:

15.00 | „**O jídle a hodování**“ – beseda o lidových tradicích, 5. část celoročního cyklu Český rok s folkloristkou a spisovatelkou Kamilou Skopovou, představení nové tradiční kuchařky Chrudimský kuchtánek

PŘIPRAVUJEME

■ VÁNOCE VE SKANZENU

sobota 7. 12. 2013 | 10–16 **Svatomikulášská obchůzka**

neděle 15. 12. 2013 | 10–16 **Stříbrná adventní neděle**

neděle 5. 1. 2014 | 10–16 **Tříkrálové koledování**

■ ADVENT A VÁNOCE V MUZEU LIDOVÝCH STAVEB

30. 11.–30. 12. 2013 – tématická instalace Interiérů

■ KDYŽ NASTAL ČAS VÁNOČ

9.–13. 12. 2013 – naučný pořad pro školy, více na WWW.MUZEUMDETEM.CZ

■ VÁNOCE V RMK KOLÍN

Když nastal čas Vánoc 16.–20. 12. 2013 – naučný pořad pro školy, více na WWW.MUZEUMDETEM.CZ

Chalupa z Budče – pečení řepánků s ochutnávkou

Chalupa z Týřovic – ve školní třídě povídání o dudách – Miroslav Stecher, dudák a výrobce dud, Nositel tradice lidového řemesla (celodenně do 15.00)

Chalupa z Týřovic – ve školní třídě povídání o jídle s Kamilou Skopovou (celodenně, beseda od 15.00)

Kovárna – Bylinkárna u kovářky, poradenství a bylinné čaje Jany Hunalové

Rychta z Bradlecké Lhoty – sváteční pečení v chlebové peči a ochutnávka koláčů

Rychta z Bradlecké Lhoty – ve světnici povídání o hodování nad prostřeným stolem

Rychta z Bradlecké Lhoty – v komoře poznáváme druhy obilí – názorná ukázka nejen pro děti

Dům z Jilového ve sklípku – Vinné sklepy Kutná Hora – vína z vinařské oblasti Čechy, bílo burčák z kutnohorských hroznů

Dům z Jilového v přizemí – „Pěkná hodinka“ – povídání o posvícení

Dům z Jilového v patře – „Svaté obrázky“ s řemeslnou dílničkou – podmalby na skle Pavlína Jůnové

Dům z Jilového na půdě – výstava fotografií „Zmizelé Českobrodsko – lidová architektura našeho kraje“

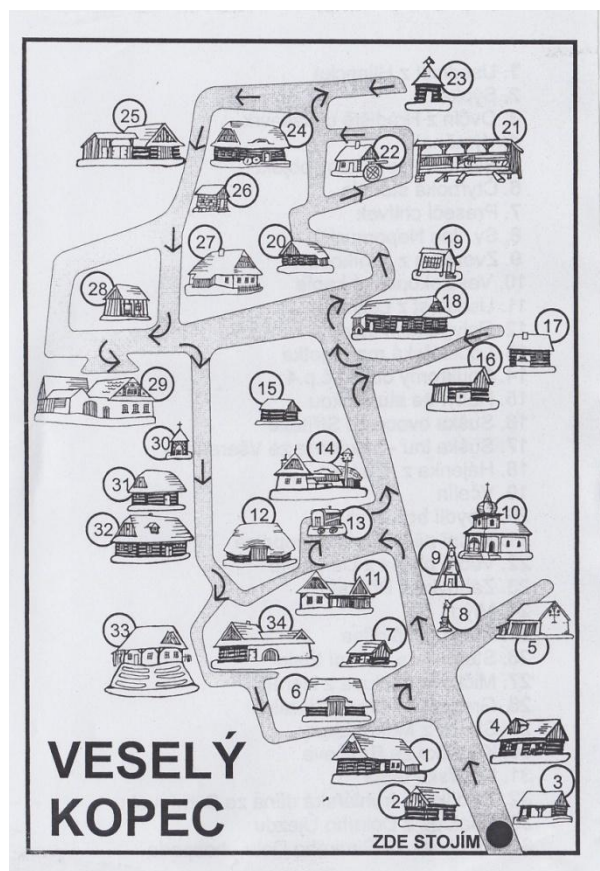
Za stodolou z Durdic – posvícenské občerstvení s posezením pod plachtou zajišťuje Černokostelecký zájezdní pivovár

Jarmark s řemeslnými výrobky i dobrotami

WWW.SKANZENKOURIM.CZ

Zdroj: Muzeum lidových staveb Kouřim

9.2 Příloha č. 2 – Plánek Veselého Kopce

1. Usedlost z Hlinecka
2. Sýpka
3. Ovčín z Hradiště u Našavrk
4. Výměnek
5. Stodola - soukromý objekt
6. Čtyřboká stodola
7. Prasečí chlívek
8. Sv. Jan Nepomucký
9. Zvonička z Jeníkova
10. Veselokopecská kaple
11. Usedlost z Lezníku
12. Polygonální stodola ze Sádku u Poličky
13. Loutkářská maringotka
14. Soukromý objekt č.p.4
15. Haltýř se studánkou
16. Suška ovoce ze Stříteže
17. Suška lnu - pazderna ze Všeradova
18. Hájenka z Kozojed
19. Včelín
20. Obydlí bezzemka
21. Vodní pila z Dolní Sloupnice
22. Vodní olejna z Damašku
23. Záhřívka z Přívratu
24. Mlýn
25. Sekernická dílna
26. Stupník na tlučení třísla
27. Mičkova chalupa z Herálce
28. Gregorova dílna z Herálce
29. Statek z Mokré Lhoty
30. Kaplička ze Rváčova
31. Kolářská dílna
32. Žejdlíkova truhlářská dílna ze Svratouchu
33. Chalupa z Dolního Újezdu
34. Výměnek ze Širokého Dolu - hospoda

Zdroj: Soubor lidových staveb Vysočina

Veselý Kopec

8. února **MASOPIST**

Tradiční obchůzka masopustního průvodu v podání vesnické skupiny ze Studnice, od 10 do 16 hodin.

19. až 21. dubna **VELIKONOCE NA VESELÉM KOPCI**

Zahájení návštěvnické sezóny, připomenutí tradičních oslav velikonočních svátků, ukázky zhotovování zvykoslovných předmětů, jejich prodej, kulturní program, od 10 do 15 hodin.

17. května **HRNČÍŘSKÁ SOBOTA**

Ukázky výroby, prodej, kulturní program, od 9 do 16 hodin.

Červen až září **VESELÝ KOPEC PATŘÍ DĚTEM A JEJICH RODIČŮM**

Od června do září si rodiny s dětmi mohou zahrát zajímavou hru v rámci jednotlivých expozic. O vybraných sobotách a nedělích ukázky řemesel a zvláštní doprovodné programy.

Podrobnosti průběžně na www.vesely-kopec.eu

14. června **OD KLIKY K ELEKTRINĚ**

Doprovodný program k celosezónní výstavě. Ukázky vývoje pohonných jednotek zemědělských strojů a nářadí, od 9 do 16 hodin.

19. a 20. července **VESELOKOPECKÝ JARMARK**

Prodej výrobků lidových výrobců, kulturní program, od 9 do 17 hodin.

6. září **POSÍVCENÍ**

Tradiční pečivo, ochutnávka dobrot z jiných krajů, kulturní program, od 10 do 16 hodin.

4. října **BRAMBOROVÁ SOBOTA**

Příležitost k ochutnání tradičních bramborových jídel a dozvědět se vše o pěstování, použití i uskladnění brambor, od 10 do 16 hodin.

14. prosince **PŘEDVÁNOČNÍ JARMARK**

Prodej výrobků lidových výrobců, od 9 do 15 hodin.

Podrobnosti na www.vesely-kopec.eu

Sezónní výstavy na Veselém Kopci:

19. dubna až 31. října **OD KLIKY K ELEKTRINĚ**

Výstava ve statku z Mokré Lhoty přibližující vývoj pohonných jednotek zemědělských strojů a nářadí.

6. až 14. prosince **VÁNOCE NA VESELÉM KOPCI**

Výstava ve všech objektech přibližující lidové zvyky, dárky, ozdoby, pečivo, kulturní program. Otevřeno denně od 9 do 16 hodin.

2014

Betlém Hlinsko

Památková rezervace Betlém nabízí speciální prohlídky a programy pro organizované skupiny žáků základních a středních škol. Podrobnosti na níže uvedené webové stránce.

Leden až prosinec **ŽIVÁ HISTORIE**

Speciální programy pro školy i veřejnost, podrobná nabídka na www.vesely-kopec.eu a v samostatném letáku.

Upozornění: účast na těchto programech je nutné objednat předem.

5. až 21. dubna **VELIKONOCE NA BETLÉMĚ**

Výstava ve všech roubených objektech, která přibližuje tradiční lidové zvyky. Ukázky výroby velikonočních předmětů. Prodej velikonočních dárečků.

1. až 30. května

VÝSTAVA PRACÍ VÝTVARNÉHO OBORU ZUŠ HLINSKO

Výstava v domku č. p. 178.

1. července až 31. srpna **VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ**

Výstava fotografií členů Fotoklubu Městského kulturního klubu Hlinečan Hlinsko, domek č. p. 178.

12. září až 2. listopadu **POSLYŠTE ZAS NĚCO NOVÉHO**

Střípky z historie betlémských obyvatel. Výstava v domku č. p. 178.

16. prosince až 4. ledna **BETLÉM VÁNOČNÍ**

Výstava ve všech roubených objektech, lidové betlémy, unikátní mechanický betlém R. Frinty.

Zdroj: Soubor lidových staveb Vysočina

9.4 Příloha č. 4 – Skanzen Strážnice - Program

3. 2. 2013

FAŠANKY VE SKANZENU

Masopustní zvyky ze Slovácka, zabíjačka, zirní domáci práce, svatební zvyky. První ročník Soutěže o nejlepší slovácký uzutý bok. Fašanková občůtka v podání souboru Danaj ze Strážnice a Světlován z Bojkovic.
Program pro veřejnost od 9:00 do 16:00 hod.

21. 3. – 22. 3. 2013

FAŠANKY, FAŠANKY, VELKÁ NOC IDE

Představení masopustních zvyků, fašankový tanec „pod šable“, tanec s medvědem, příprava tradičních místních pokrmů (boží milosti, koblihy). Velikonoční období přiblíží tradiční zvyky vymešání smrtky, hrkání, šlahačka, malování kralic.
8:00 – 13:00 hod. program je vyhrazen objednaným školním výpravám
vstupné: děti 40 Kč, pedagogický doprovod zdarma.
Termín pro registraci objednávek:
od 21. 1. 2013 na tel. čísle: +420 518 306 639

24. 3. 2013

VELIKONOCE VE SKANZENU

Zvyky ze Slovácka od konce postního období do Velikonoc, vymešání smrti, nošení létečka, pletení velikonočních pomlázek, malování kralic, šlahačka. Velikonoční jarmark. Vystoupení souboru Old Stars Břeclav.
Program pro veřejnost od 9:00 do 16:00 hod.

28. 4. 2013

STAVĚNÍ MAJE

Místní zvyk, při němž strážnickí mládenci předvádějí svoji zručnost a sílu, s růž postaví pro své dívky vysoký na vrcholu ozdobený majový strom. V programu vystoupí strážnické soubory Danaj, Žerotín, Demizón a jejich hosté.
Začátek programu v 14:30 hod., vstup ZDARMA

26. 5. 2013

REMESLA NAŠICH PŘEDKŮ

Areál muzea ožívá ukázkou řemesel v minulosti běžných v městském i vesnickém prostředí. Představení se výrobci ovládající již téměř zapomenuté výrobní technologie. Připraveny jsou dílny, odborné workshopy i tvůrčí koutek pro děti. Letošním tématem bude dřevě a hlína. Vystoupení souboru Důbrava z Důbrňan.

27. 5. – 28. 5. 2013

ABECEDA REMESEL

Od 8:00 do 13:00 hod. program je vyhrazen objednaným školním výpravám
vstupné: děti 40 Kč, pedagogický doprovod zdarma.
Termín pro registraci objednávek:
od 25. 3. 2013 na tel. čísle: +420 518 306 639

27. 6. – 30. 6. 2013

68. MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL STRÁŽNICE 2013

Probíhá nejen v amfiteatrech a na pódiích zámeckého parku, ale i v areálu Muzea vesnice jihovýchodní Moravy, jehož prostory se mění v rozlehlé jeviště. Stále větší obliba speciálních pořadů láká do areálu příznivce zpěvu a tance, kteří přicházejí jako diváci, aby se v bezprostředním kontaktu s živým folklórem často stali účinkujícími.
Pátek – předvečerní program od 17:00 do 18:30 hod.
Sobota – celodenní programy od 10:00 do 19:00 hod.
Neděle – celodenní program od 10:00 do 16:00 hod.
Vstupné do MVJVM platí i jako vstupenka na festival

14. 7. 2013

HASIČSKÁ NEDELE

Z historie do současnosti v podání hasičských sborů z okolí Strážnice a jejich hostů. Představení historické i současné hasičské techniky: stříkaček, cisteren, žebříků. Ukázky hasičských zásahů, hasičského sportu, vaření hasičského guláše a další.
Program pro veřejnost od 9:00 do 17:00 hod.

28. 7. 2013

DOŽINKY

Oslava sklizně s tradičním dožinkovým průvodem ženů a zneček. Ukázky žňových prací – sečení obilí kosou hrabici a žacíím strojem, mláčení obilí motorovou mlátičkou i cepy. Ochutnávka čerstvé upečeného chleba, koláčků z nové mouky ale i letní speciality – kvašených okurek. Dožinkový průvod v podání souboru Kunovjan z Uherského Hradiště.
Program pro veřejnost od 9:00 do 17:00 hod.

18. 8. 2013

FOLKLORNÍ ODPOLEDNE

Vystoupení folklorního souboru Břeclavan z Břeclavi.
Začátek programu v 15:30 hod.

1. 9. 2013

16. ROČNÍK FOLKLORNÍCH HER

Humorně laděné soutěžní klání družstev vytvořených ze známých folklorních souborů a cimbalových muzik z Moravy.
Začátek programu ve 14:30 hod.

19. 9. – 20. 9. 2013

PODZIM NA DĚDINĚ

V areálu muzea budou k vidění tradiční sklizňové práce zakončující hospodářský rok. Uvidíte vycorávání brambor, čištění kukuřice, zpracovávání konopí, orbu s koňským potahem i vaření povidel. Připravena je ochutnávka regionálních podzimních jídel.

Čtvrtek, pátek

Od 8:00 do 13:00 hod. program je vyhrazen objednaným školním výpravám
vstupné: děti 40 Kč, pedagogický doprovod zdarma.
Termín pro registraci objednávek:
od 19. 8. 2013 na tel. čísle: +420 518 306 639

22. 9. 2013

PODZIM NA DĚDINĚ

Nedělní program bude obohacen o malý jarmark regionálních produktů, ochutnávku burčáku a hodový průvod v podání souboru Hrozen z Velkých Blavovic.
Program pro veřejnost 9:00 – 17:00 hod.

30. 11. – 5. 12. 2013

RADUJME SE, VESELME SE ...

Od adventu do svátku Tří králů. Představení obvyklých prací, zvyků, příprava tradičních jídel a stolování na jihomoravské vesnici přelomu 19. a 20. století. Uvidíte občůtky Lucek, Tří králů, pastýře s koleďnkou a Mikuláše s jeho družinou. Pro děti budou připraveny tvůrčí dílny s možností nazdobit si perníčky, vyrobit si figurky z těsta nebo dárky pro své blízké. Spolu s panem učitelem se budete moči naučit známé i méně známé koledy. Dospělí jistě ocení možnost ochutnat mladá vína a zabíjačkové speciality.
Sobota a neděle
Program pro veřejnost od 9:00 do 16:00 hod.

Pondělí – čtvrtek

Od 8:00 do 13:00 hod. program je vyhrazen objednaným školním výpravám
vstupné: děti 40 Kč, pedagogický doprovod zdarma.
Termín pro registraci objednávek:
od 14. 10. 2013 na tel. čísle: +420 518 306 639

Zdroj: Skanzen Strážnice

9.5 Příloha č. 5 – Vzor dotazníku

Dobrý den,

prosím o vyplnění následujícího dotazníku. Data poslouží pro vypracování bakalářské práce. Praktickou část práce aplikuji na muzea lidové architektury v přírodě a tím se také zabývá následující dotazník.

Dotazník nezabere více než 5 minut.

Velice děkuji za Váš čas.

1. Pohlaví
 - muž
 - žena

2. Věk
 - Do 25
 - 25 – 40
 - 40 – 60
 - Nad 60

3. Vzdělání
 - Základní
 - Středoškolské bez maturity
 - Středoškolské s maturitou
 - Vysokoškolské

4. Navštívil/a jste někdy skanzen?
 - Ano, jednou
 - Ano, víc jak jednou
 - Ne, nikdy
 - Nevím

5. Pokud ano, vybíráte si k prohlídce dny s programem (např. jarmarky, tvořivé dílny) nebo obyčejné dny bez programu?
 - Zajímají mě dny s programem,
 - Zajímají mě dny bez programu
 - Je mi to jedno
 - Nevím

6. Který z těchto skanzenů jste navštívil/a?
 - Valašské muzeum v přírodě

- Skanzen Veselý Kopec
- Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy Strážnice
- Muzeum Kouřim
- Jiný (uveďte)
- Žádný

7. Který z programů jste někdy navštívil/a?

- Masopust
- Velikonoční program
- Programy pro školy
- Programy pro děti
- Jarmark
- Vánoční program
- Jiné (prosím uveďte)

8. Vnímáte programy skanzenů, tak že zvyšují Váš prožitek z prohlídky?

- Ano
- Ne
- Nevím

Děkuji

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ
Fakulta informatiky a managementu
Rokitanského 62, 500 03 Hradec Králové, tel: 493 331 111, fax: 493 332 235

Zadání k závěrečné práci

Jméno a příjmení studenta:

Gabriela Kolářová

Obor studia:

Management cestovního ruchu

Jméno a příjmení vedoucího práce:

Jiří Petera

Název práce:

Animace služeb jako nástroj zvýšení atraktivity vybraného turistického produktu

Název práce v AJ:

Animation of the Services as a Tool for Increasing the Attractiveness of Selected Tourism Product

Podtitul práce:

Podtitul práce v AJ:

Cíl práce: Zhodnocení animačních programů vybraných zařízení služeb cestovního ruchu a monitoring návštěvnosti.

Osnova práce:

1. Úvod
2. Cíl a metodika zpracování
3. Literární rešerše
4. Teoretická východiska
5. Průběh a výsledky šetření
6. Vyhodnocení zjištěných ukazatelů
7. Shrnutí výsledků
8. Návrhy a doporučení
9. Závěr
10. Použité zdroje

Projednáno dne: *15. 10. 2013*

Podpis studenta *Kolářová*

Podpis vedoucího práce

Petera